Алатау

Қоғамдық-саяси газет / Общественно-политическая газета

Газет 2000 жылдан шыға бастады

№ 9 (1168)

01.03.2024

alatau.offset@mail.ru
alatau_gazeti
alatau_gazeti

ЕРЕКШЕ АДАМДАРҒА ҚАМҚОРЛЫҚ

ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫНДА ПСИХОНЕВРОЛОГИЯЛЫҚ СЫРҚАТЫ БАР ЖАНДАРҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТЕТІН КҮНДІЗГІ БӨЛІМШЕ ЕСІГІН АЙҚАРА АШТЫ.

«Жан шуақ» қоғамдық бірлестігі облыс әкімдігінің қолдауымен бұл орталықты 18 жастан асқан мүмкіндігі шектеулі адамдарға арнап іске қосты. Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс шеңберінде қызмет көрсететін орталыққа облыстық жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы жетекшілік етеді. Осы жылға әлеуметтік қызмет көрсетуге облыстық бюджеттен 50,5 млн. теңгеден астам қаражат бөлінген.

Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламаларды үйлестіру басқармасының басшысы Ермек Мизамбаевтың айтуынша, бұл 18-35 жас аралығындағы адамдарға арнап ашылған өңірдегі алғашқы орталық. Болашақта мұндай орталықтарды Панфилов, Сарқан, Алакөл аудандарында ашу жоспарланып отыр. Әзірге жаңа орталықта 12 тәрбиеленуші бар. Орталық жалпы 30 адамға есептелген. Мұнда 18 жаңа жұмыс орны құрылды.

– *Біздің басты мақсатымыз – ерекше адамдарды қоғамға, тәуелсіз өмірге бейімдеу, әлеуметтендіру. Орталыққа келетін ұл-қыздар күні бойы бақылауда болады. Ата-аналар алаңдамай, балаларын күні бойғыға қалдыра алады. Бізде әлеуметтік қызметтердің 8 түрі – тұрмыстық, медициналық, педагогикалық, еңбек, мәдени, құқықтық және т.б. түрлері көрсетіледі. Бізде қажетті мамандар толық – дефектолог, психолог, психиатр, медицина қызметкері және қамқорлыққа алынушыларға күн сайын күтім жасайтын басқа да қызметкерлер бар,* – деп атап өтті әлеуметтік салада бірнеше жылдық тәжірибесі бар «Жан шуақ – Жетісу» ҚБ төрағасы Гүлназ Тілеуберлинова.

Орталықта күніне төрт рет тамақтандыратын асхана, мәжіліс залы, медициналық, массаж кабинеттері, еңбек терапиясы кабинеті, жаттығу залы, демалуға және бос уақытын мазмұнды өткізуге арналған орындар, сондай-ақ пайдалы шөптер негізінде дайындалған түрлі сусындар, емдік шайлар ұсынылатын жатын корпусы мен арнайы бөлме де қарастырылған. Жазға қарай ғимараттың ауласында спорт алаңын жабдықтау жоспарланған. Сондай-ақ тәрбиеленушілерді тасымалдауға арналған арнайы көлік те бар.

Елена Тетченко, ата-ана: *«Қызым екеуміз бүгін мұнда бірінші күн келіп отырмыз, оған ұнады. 18 жасқа дейін қызым оңалту орталығына барды. Онда тоқуды, тігуді үйренді. Енді жаңа орталыққа барады. Қамқорлық пен қолдау көрсеткен барша ңызға шын жүректен алғыс айтамын»*, – дейді.

Орталықта әлеуметтік қызмет алу үшін арнайы дәрігерлік комиссияның қорытындысы мен оңалтудың жеке жоспарындағы тиісті үзіндінің көшірмесі керек. Ғимарат Талдықорған қаласы, Желтоқсан көшесі, 277а мекенжайында орналасқан.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

БАСПАСӨЗ - 2024

«АЛАТАУ» қоғамдық-саяси газетіне жазылу жалғасуда

ЖАЗЫЛУ БАҒАСЫ:

редакция арқылы
1 жылға – 3640 теңге.
облыстық маңызы бар қалалар үшін "Қазпошта" арқылы
1 жылға – 4477,20 теңге.
ауыл тұрғындары үшін
на год – 4700,80 теңге.

Продолжается подписка на общественно-политическую газету «АЛАТАУ»

ЦЕНА ПОДПИСКИ:

с редакции
на год – 3640 тенге.
для города областного значения через "Казпочту"
на год – 4477,20 тенге.
для сельского населения
на год – 4700,80 тенге.

Индексі: 15534

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӘЛЕУМЕТ

АЗАМАТТАРДЫ ЖЕКЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ҚАБЫЛДАДЫ

ОБЛЫС ӘКІМІ БЕЙБІТ ИСАБАЕВ АЗАМАТТАРДЫ ЖЕКЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ҚАБЫЛДАДЫ. ҚАБЫЛДАУДА ОННАН АСТАМ АДАМНЫҢ КӨТЕРГЕН МӘСЕЛЕЛЕРІ ҚАРАЛДЫ. ОЛАРДЫҢ ДЕНІ МЕМЛЕКЕТТІК ТҰРҒЫН ҮЙ ҚОРЫНАН ҮЙ БЕРУ, АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЖЕРЛЕРІН БӨЛУ, КІТАП ШЫҒАРУ ЖАЙЫ БОЙЫНША ЖҮГІНДІ.

Мәселен, Ескелді ауданы Ақын Сара ауылының тұрғыны Темірхан Шарипов ауыл маңындағы мемлекет меншігіне қайтарылған жерлерді кооперативке беруді сұрайды. Облыс басшысы бұл азаматқа заң бойынша ауыл шаруашылығы жерлері конкурс арқылы берілетіндігін түсіндірді. Ол өз қалауына қарай конкурсқа қатысып, жер ала алады. Егер конкурс барысында жер учаскелеріне ие болған басқа да азаматтар өз пайларымен Т. Шарипов құратын копперативке кіреміз десе, сол азаматтармен бірге жұмыс істеуіне болады. Қабылдау барысында ескелділік Ержан Жаңажыл Қайнарлы ауылының маңындағы ауыл шаруашылығы жерлеріне байланысты да мәселе көтерді. Бұл ретте Бейбіт Исабаев аудан әкімі Елдос Ахметовке жер конкурсын өткізуде заңдылық талаптарын қатаң сақтауды жеке бақылауға алуды тапсырды.

Көксу ауданының тұрғыны Құлтай Нұрқалбайұлы бірнеше ұсыныс айтты. Ол биыл Талдықорған облысының құрылғанына 80 жыл болғанын жеткізіп, соған байланысты Жетісу облысының тарихына қатысты кітап дайындалса, оған облысты басқарған басшылар, белгілі қайраткерлер, еңбек сіңірген азаматтар, Еңбек ерлері, Құрметті азаматтары енгізілсе, архивтік материалдар басылып шығарылса, Жетісудың картасы жасалса дейді. Бұл жөнінде облыс әкімі Жетісу энциклопедиясын шығару ойда бар екенін, ол жарты жылда немесе бір жылда бітетін шаруа емес, ауқымды іс екенін айтты. «Сіз жеке бастың емес, көптің шаруасын айтып отырсыз. Жақсы идея, біздің де ойымызбен үндесіп жатыр», – деп мәселеге қолдау білдірген облыс басшысы өңір тарихына қатысты жоспарлы түрде ауқымды баспалық дүние жасауды жан-жақты ойластыру керектігін облыстық мәдениет басқармасына тапсырды.

Сол сияқты талдықорғандық ардагер Шеризат Сапарғалиев те өзінің мерейтойына байланысты кітап шығару жөнінде ұсыныс айтты.

Бұдан бөлек тағы бірнеше азамат тұрғын үй мәселесіне қатысты сұрақтарымен келді. Оларға тұрғын үй қатынастары туралы заңнама талаптарына сәйкес тұрғын үй кезек ретімен берілетіні, сол сияқты мемлекеттік тұрғын үй бағдарламаларының мүмкіндіктері түсіндірілді.

Жалпы қабылдауда көтерілген мәселелердің барлығына жауап беріліп, өзекті мәселелерге қатысты тиісті мемлекеттік органдар басшыларына тапсырмалар берілді.

Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

АУДАН ТЫНЫСЫ

ЕЛ АЛДЫНДАҒЫ ЕСЕП

Ескелді ауданы әкімі Елдос Ахметовтың Алдабергенов ауылдық округі тұрғындарымен 2023 жылы Ескелді ауданы бойынша атқарылған жұмыстары туралы есеп беру жиналысы өтті.

Жиынға Алдабергенов ауылдық округінің тұрғындары, ақсақалдар алқасы, жергілікті қоғамдастық мүшелері, шаруа қожалық басшылары, жеке кәсіпкерлер, мекеме басшылары қатысты. Өз кезегінде аудан әкімі Елдос Тұрсынбайұлы Алдабергенов ауылына тартылған газ жүйесі мен орталықтандырылған ауыз-су жүйесінің жасалу жұмыстарына баса мән берілгенін атап өтті. Жаңалық ауылына газ құбырларының тартылу жұмыстары басталғанын және алдағы уақытта Жастар ауылына да газ жүйесі жұмыстарының басталатынын айтып өтті. Ауылдық округ тұрғындар тарапынан бірқатар мәселе көтеріліп, өз шешімін тапты.

* * *

Ақсу ауданы әкімі Берік Тынышбаев Суықсай, Арасан ауылдық округтерінің тұрғындарымен кездесті.

Аудан басшысы таулы аймақтың тұрғындарына өткен жылы ауданда атқарылған жұмыстар жайын баяндап, алдағы атқарылар жоспарларымен бөлісті. Мәселен, өткен жылы І. Жансүгіров-Суықсай ауылдарының арасындағы жолға асфальт төселсе, Суықсай-Ащыбұлақ арасындағы жолға да жөндеу жұмыстары жүргізілген. Сонымен қатар Арасан ауылының ауыз су жүйесі ел игілігіне беріліп, ішкі көшелерге жөндеу жұмыстары жасалып, көше шамдары орнатылмақ.

Өз кезегінде ауыл тұрғындары аудан басшысына өзекті мәселелер жайлы сөз етіп, сауалдарын да қойды. Елдің айтқан өтініш-тілектері назарға алынып, жауапты мамандарға тапсырмалар берілді.

КӘСІПКЕРЛЕРМЕН КЕЗДЕСУ

Көксу ауданына қарасты Балпық би ауылының Мәдениет үйінде аудан кәсіпкерлерімен және бизнес өкілдерімен кездесу өтті.

Кездесуге аудан әкімі, Жетісу облысы кәсіпкерлер палатасының, облыстық прокуратураның, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің облыс бойынша департаментінің, Жетісу облысы бойынша Экономикалық тергеу департаментінің, Жетісу облысы бойынша мемлекеттік кірістер департаменті, ҚР Бас прокуратурасы Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің Жетісу облысы бойынша баскармасының басшылары қатысып, бірқатар мәселелер талқыланды.

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

БАСПАНА

ЖАҢА ЖОБА ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ

Облыста «Жетісу жастары» жобасы бойынша тұрғын үй сатып алуға өтінімдерді қабылдау басталды. «Отбасы банк» АҚ мен облыс әкімдігінің бірлескен жобасы алғаш рет 2022 жылы іске асырылып 30-дан астам жас отбасы жеңілдетілген несие мөлшерлемесі бойынша тұрғын үй сатып ала алды.

Тұрғын үй бағдарламасына Талдықорған қаласында жұмыс істейтін, кемінде бір жыл жұмыс өтілі бар, 35 жасқа толмаған жастар қатыса алады. Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен баспасөз мәслихатында «Отбасы Банкі» филиалы директорының орынбасары Қуандық Нұрғалиев және бизнесті дамыту бөлімінің бірінші санатты маманы Айдос Жұмаев айтып берді.

«Жетісу жастары» жобасының несие сомасы 10 млн. теңге, 19 жыл мерзімге дейін беріледі. Спикердің айтуынша, бірінші нарықтағы тұрғын үйді сатып алу үшін бастапқы жарна 0%. Ал екінші нарықтағы үйлерге 10%-дан бастап жарнаны төлеуі керек. Өтінімдер 2024 жылғы 26 ақпаннан 7 наурызға дейін Талдықорған қаласы, Абай көшесі, 241, №106 кабинет мекенжайы бойынша қабылданады.

Жиын барысында Қуандық Нұрғалиев «Отау» жаңа тұрғын үй бағдарламасы туралы да атап өтті. «Отау» бағдарламасы 2024 жылдың 1 наурызында басталып, 30 сәуірде аяқталады. Бағдарламаға 18-ден 63 жасқа дейінгі қазақстандықтар, оның ішінде тұрғын үй кезегінде тұрған азаматтар және тек Отбасы банк салымшылары ғана қатыса алады. Бағдарлама бойынша бастапқы жарна 20%-дан басталады. Жылдық мөлшерлеме 9%, несие мерзімі 19 жылға дейін созылады. Өтінім беру уақыты аяқталғаннан кейін, otbasybank.kz. сайтында қатысушылар тізімі автоматты түрде шығады. Оған ең көп ұпай жинағандар кіреді.

Ұпайлар қалай есептеледі?

– салым бойынша сыйақы мөлшері үшін – әрбір 1 000 теңгеге 5 балл;
– салым мерзімі үшін – салымның әрбір жылы үшін 5 балл;
– тіркелген неке үшін – 10 балл;
– балалардың болуы үшін – санына қарамастан 50 балл.

Егер үміткерлердің ұпайларының саны бірдей болып қалса, онда басымдық салым сомасы көбірек және жинақтау мерзімі ұзағырақ адамдарға беріледі.

БАСПАСӨЗ МӘСЛИХАТЫ

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНЫҢ ТЖД ЖЕРГІЛІКТІ АТҚАРУШЫ ОРГАНДАРМЕН БІРЛЕСІП, ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДЕГІ СУ ТАСҚЫНЫ ҚАУПІ БАР УЧАСКЕЛЕРГЕ ТҰРАҚТЫ МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗДІ.

31 ЕЛДІ МЕКЕНДЕ СУ ТАСҚЫНЫ ҚАУПІ БАР

Облыс бойынша су басу мүмкіндігі бар аймақта 31 елді мекен бар. Оның ішінде 22 учаскеде су тасқынына дайындық шаралары жүргізілді. Ал қалған 9-да тиісті іс-шаралар өткізіледі. Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметі ақпараттық алаңында өткен баспасөз мәслихатында Жетісу облысы ТЖД төтенше жағдайлардың алдын алу басқармасының бастығы Ринат Тазабеков және мемлекеттік өрт бақылау басқармасының аға инженері Еламан Әубәкіров айтты.

Спикерлердің сөзінше, су тасқынына қарсы іс-шаралар Жетісу облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспары шеңберінде іске асырылуда. Бүгінгі күні жоспарланған 10 іс-шараның алтауы аяқталып, қалған төртеуі 2024-2025 жылдары іске асырылмақ.

«2024 жылғы су тасқыны кезеңіне дайындық аясында 2023 жылдың 7 ақпанында төтенше жағдайлардың алдын алу және жою жөніндегі комиссияның отырысы өткізілді. Оның нәтижесі бойынша тиісті мемлекеттік органдарға, аудандар мен қалалардың әкімдеріне арықтарды, каналдарды, су өткізу құбырларын уақытылы тазарту, гидротехникалық құрылыстарды қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету, күштер мен құралдар топтарының дайындығын қамтамасыз ету, облыс аумағында орналасқан су тасқыны қаупі бар учаскелерді көзбен шолып тексеру бойынша жұмыстар жүргізу туралы нұсқаулар берілді», – деді подполковник Ринат Тазабеков.

Баспасөз мәслихатында сөз болған тағы бір маңызды тақырып жылыту кезеңіндегі қауіпсіздік болды. Бұл туралы Еламан Әубәкіровтің айтуынша, жыл сайын облыстағы өрттің 70-80 пайызы тұрғын үй секторларында болады.

«2023-2024 ж. жылыту кезеңін өткізу шеңберінде әзірленген «Жетісу облысының аумағында 2023-2024 жылдардағы жылыту кезеңінде тұрғын үй секторында өрт профилактикасы іс-шараларының жоспарына» сәйкес, халықтың әлеуметтік осал топтарының отбасылары 100 пайыз профилактикалық үгіт-насихат жұмыстарымен қамтылған. Департаменттің бастамасы бойынша «Көмек қолы» акциясы өткізілуде. Қазіргі таңда 456 отбасында қызметкерлеріміздің күшімен мұржаларды тазалау және жылыту пештерінің жарықтарын жабу бойынша көмек көрсетілді, өрт қауіпсіздігі талаптары түсіндірілді», – дейді спикер.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

НАУРЫЗ МЕЙРАМЫ

В КАЗАХСТАНЕ НАУРЫЗ НАЧНУТ ПРАЗДНОВАТЬ ПО ДРУГОМУ

Наурыз начнут праздновать по-другому в Казахстане: госорганы готовят проект. В Казахстане изменят подходы к празднованию главного весеннего праздника — Наурыз мейрамы, рассказывает Tengri Life.

В ответ на официальный запрос в Министерстве культуры и информации ответили, что в настоящее время совместно со всеми заинтересованными государственными органами разрабатываются новые подходы к празднованию Наурыз мейрамы.

Как отметили в министерстве, документ находится на стадии обсуждения и будет обнародован в начале марта текущего года.

Мы обратились за дополнительными комментариями в пресс-службу акиматов Астаны и Алматы.

Наурыз — это традиционный для тюркских народов праздник весны, не имеющий прямого отношения к религиозным обычаям. Наурыз отмечают в дни весеннего равноденствия. По древнему обычаю до наступления праздника люди должны навести порядок в домах и вокруг, а также рассчитаться с долгами.

А еще Наурыз для современных казахстанцев — день почитания тюркской кочевой культуры. В эти дни по всей стране устанавливали юрты и раздавали традиционные казахские угощения — наурыз-коже, баурсаки, шелпеки (жука нан), жент, кумыс и другие блюда. Как теперь будут праздновать Наурыз в Казахстане, пока неизвестно.

Напомним, ранее в интервью Egemen Qazaqstan Президент Казахстана Касым-Жомарт Токаев заявил, что для него Новый год не имеет сакрального значения. Президент подчеркнул, что у нас есть и собственный Новый год — Наурыз, который олицетворяет начало нового жизненного цикла природы.

«Наурыз символизирует обновление, и праздновать его нужно тоже по-новому: содержательно, креативно, с внедрением новых отличительных элементов. Уверен, это будет способствовать консолидации общества, укреплению нашей национальной идентичности», - сказал Президент.

СОВЕТЫ ЮРИСТА

РАСПИСКА. ДОГОВОР ЗАЙМА

ПРОБЛЕМА НЕВОЗВРАТА ДОЛГОВ, НАВЕРНОЕ, ЗНАКОМА КАЖДОМУ. УДИВИТЕЛЬНО, НО ДОЛЬШЕ ВСЕГО ЖДАТЬ ДЕНЕГ ПРИХОДИТСЯ ТЕМ, КТО ПО ДОБРОТЕ ДУШЕВНОЙ ДАЛ ДОЛГ РОДСТВЕННИКУ ИЛИ ХОРОШЕМУ ЗНАКОМОМУ. ВЫ МОГЛИ ВООБЩЕ НИКАК ДОКУМЕНТАЛЬНО ЭТО НЕ ОФОРМИТЬ ИЛИ ЖЕ ПРОСТО ВЗЯТЬ РАСПИСКУ. РАСПИСКА - САМАЯ РАСПРОСТРАНЕННАЯ ПРАКТИКА.

Как правило, в расписке, которую должник пишет при получении денежных средств, указываются сумма и срок возврата денег.

Человек предоставивший деньги взаймы, часто уверен, что этого достаточно для подтверждения своих прав. Действительно, расписка является документом, который может быть представлен в суд, если в ней присутствуют все необходимые сведения для установления наличия долга, но взимание долга через суд — это хлопотная процедура, отнимающая много сил и времени.

Когда речь идет о долговых отношениях между людьми, каждый заинтересован в том, чтобы обеспечить себе максимальную безопасность, — и взыскатель, и должник. Тот, кто дает деньги в долг, заинтересован в своевременном возврате. Тот, кто берет, заинтересован в полной прозрачности условий займа. Надежным и удобным инструментом для обеих сторон в таком случае может стать нотариально удостоверенный договор займа.

Договор займа допустимо заключать и в простой письменной форме, однако участие нотариуса в процессе оформления дает и должнику, и взыскателю ряд преимуществ и гарантий.

Прежде всего, одно из достоинств договора займа — возможность прописать в нем условия вплоть до мельчайших подробностей. Привычная многим расписка, например, не может содержать в себе никаких условий и вряд ли поможет в случае, если должник не выполнит своих обязательств или взыскатель, скажем, решит изменить сроки или условия займа в одностороннем порядке.

А вот договор, составленный и удостоверенный нотариусом, может уберечь от возможных неприятностей. Нотариус составит юридически грамотный документ, в нем можно будет указать срок, на который дается долг, указать, процентным или беспроцентным будет заем, определить способ возврата денежных средств, а также отразить какие-либо дополнительные условия, согласованные сторонами. Нотариус обязательно установит личности сторон, проверит представленные документы, убедится, что стороны четко понимают суть договора, им ясны все его условия и действуют взыскатель и должник добровольно. Все факты, отраженные в договоре, будут иметь повышенную доказательственную силу.

К этому можно привести такой пример:

В Талдыкорганском городском суде рассмотрели гражданское дело по иску Иванова К.М. к Жумагулову А.С. (Все имена и фамилии в целях конфиденциальности были изменены) о взыскании суммы долга по договору займа.

06 декабря 2017 года ответчик Жумагулов А.С. по договору займа получил

взаймы 4 450 000 тенге и обязался возвратить истцу деньги в срок до 06 июня 2019 года. Договор займа от 06 декабря 2017 года, удостоверен нотариусом города Талдыкорган, деньги были переданы ответчику после подписания договора займа. Однако, в указанный срок долг ответчиком возвращен не был. В связи с тем, что Жумагулов А.С., в указанный в договоре срок не выполнил свои обязательства, истец 05 июля 2019 года вынужден был обратиться с иском в суд. В ходе судебного заседания истец поддержав исковые требования, привел доводы аналогичные исковому заявлению. Требование истца Иванова К.М. имело место на законных основаниях. В связи, с чем просил исковые требования истца удовлетворить в полном объеме.

В судебном заседании ответчик Жумагулов А.С. не признав исковые требования, что до настоящего времени истец Иванов К.М. ему не передал денежные средства, просил отказать в его удовлетворении. Однако, своим решением от 20 декабря 2019 года суд исковые требования Иванова К.М. к Жумагулову А.С. о взыскании сумму задолженности - удовлетворил. В решении огласил взыскать с Жумагулова А.С. в пользу Иванова К.М. сумму задолженности размере 4 450 000 (четыре миллиона четыреста пятьдесят тысяч) тенге, государственную пошлину в размере 44 500 (сорок четыре тысячи пятьсот) тенге.

Вернуть деньги по нотариально удостоверенному договору, если должник не исполнил свои обязательства, проще и быстрее. И дает возможность взыскать долг без обращения в суд — через исполнительную надпись нотариуса.

Вместо расписки всегда лучше заключить и удостоверить у нотариуса - договор займа.

Абзал АРМАНОВ,
нотариус.

НАЛОГИ

КАКОЙ НАЛОГ ДОЛЖНЫ ПЛАТИТЬ ЛЮДИ, СДАЮЩИЕ ЖИЛЬЕ В АРЕНДУ: В КОМИТЕТЕ ГОСДОХОДОВ НАЗВАЛИ ЦИФРЫ

КАКОЙ НАЛОГ ДОЛЖНЫ ПЛАТИТЬ СДАЮЩИЕ ЖИЛЬЕ В АРЕНДУ

Руководитель управления администрирования доходов физических лиц Комитета государственных доходов МФ РК Дина Кусаинова рассказала о налогообложении доходов от сдачи в аренду имущества, передает ИА El.kz со ссылкой на КГД.

Она рассмотрела разные варианты, когда физическое лицо получает доход от сдачи аренды имущества.

1 вариант — владелец жилья может зарегистрироваться в качестве ИП и применить СНР с использованием специального мобильного приложения. При этом налоговую отчетность не нужно представлять и уплачивает ИПН в размере 1% от дохода.

Доход за год не должен превышать 13,0 млн тенге (3 528 МРП).

2 вариант — владелец жилья — не ИП, в том числе госслужащий, военный. Представляют декларацию по индивидуальному подоходному налогу (ф. 240.00) или о доходах и имуществе (ф.270.00) в зависимости от вхождения в систему всеобщего ВД.

Уплачивают индивидуальный подоходный налог (ИПН) по ставке 10%.

3 вариант — владелец жилья сдает в аренду налоговому агенту (ИП, лицо, занимающееся частной практикой, ЮЛ).

Исчисление, удержание и уплата в бюджет ИПН осуществляются налоговым агентом путем удержания ИПН по ставке 10% с дохода от аренды.

Физические лица, вошедшие в систему всеобщего декларирования (представившие «входную» декларацию об активах и обязательствах) представляют декларацию о доходах и имуществе (форма 270.00) в срок до 15 сентября года, следующего за отчетным годом.

Уплачивают ИПН по ставке 10% от дохода в срок до 25 сентября года, следующего за отчетным годом.

Физические лица, не вошедшие в систему всеобщего декларирования, представляют декларацию по индивидуальному подоходному налогу (форма 240.00) в срок до 31 марта года, следующего за отчетным годом.

Уплачивают ИПН по ставке 10% от дохода в срок до 10 апреля года, следующего за отчетным годом.

Декларацию необходимо представить по месту своего жительства, через веб-порталы «Кабинет налогоплательщика», «Электронного правительства», мобильные приложения «e-salyqAzamat», Halyk, Bank Centercredit.

Также можно представить декларацию на бумажном носителе по почте либо в явочном порядке.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ҚОҒАМ ДЕРТІ

ЖЕМҚОРЛЫҚТЫҢ КӨРСЕТКІШІ КӨҢІЛ КӨНШІТПЕЙДІ

ЖАЗЫП ЖАТЫРМЫЗ, АЙТЫП ЖАТЫРМЫЗ... ЖЕМҚОРЛЫҚ ТУРАЛЫ ТҮРЛІ ЖАРНАМА ДА ТАРАЛЫП, БЕЙНЕРОЛИКТЕР КӨРСЕТІЛУДЕ. АНТИКОР ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ МЕКЕМЕ-МЕКЕМЕНІ АРАЛАП, МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ ҚОЛДАРЫ ТАЗА БОЛУЫН ЖАҚТАРЫ ТАЛМАЙ АЙТЫП КЕЛЕДІ. БІРАҚ ҚУ НӘПСІСІН ТЫЙЫП ЖАТҚАН ШЕНЕУЛІК ЖОҚ. ЖҰТЫП ЖАТЫР. ҚҰЛҚЫНДАРЫ ҚҰДЫҚҚА АЙНАЛЫП КЕТКЕН БЕ ДЕЙСІҢ? ШЕТІНЕН ҰСТАЛЫП, ІШКЕН ЖЕГЕНДЕРІН ҚҰСЫП, АБЫРОЙ-БЕДЕЛДЕН ДЕ ЖҰРДАЙ БОЛУДА. БҰЛ – ЖЕГЕН АУЫЗДАР ЖЕРГЕ КІРМЕЙ ЖЕЙ БЕРЕДІ ЕКЕН ҒОЙ. ЗАҢДЫ АЙНАЛЫП ӨТІП, ЖЕҢ ҰШЫНАН ЖАЛҒАСҚАНДАРҒА ДАУА ЖОҚ ЕКЕН. АНАУ-МЫНАУ ЕМЕС, МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІҢ ТІЗГІНІН ҰСТАҒАНДАР!

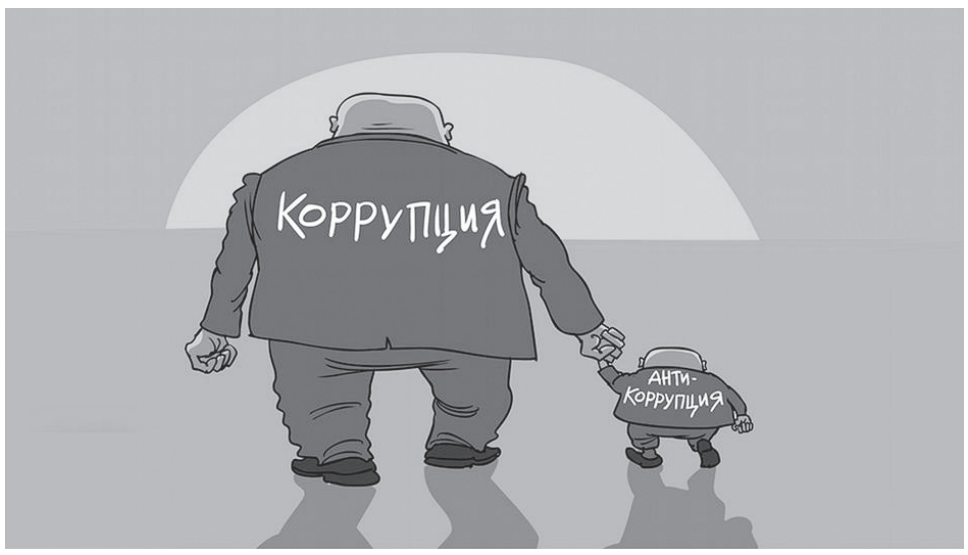

Екі күннің бірінде еститінің жемқорлық фактісімен тұтылыпты. Жегендері миллиондап, миллиардтап екен деген жаңалықты көгілдір экран мен әлеуметтік желіден оқығанда көзің шарасынан шығады. Заң қаталданып, бақылау күшейген сайын жемқорлардың саны азая ма десең, қаулап барады. Бұл туралы антикор жемқорлық бойынша адам шошырлық статистикамен бөліскенді. Қазақстанда бір жыл ішінде әлеуметтік сала бойынша 310-нан астам сыбайлас жемқорлыққа қатысты қылмыстық іс тіркелген деп хабарлайды Dalanews.kz. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі бойынша - 7, әлеуметтік қорғауда - 29, медициналық-әлеуметтік сараптама бойынша (мүгедектік анықтамасы) - 56 факті әшкереленіп, 95 адам сотталған. Сұмдық қой бұл! Анау-мынау емес әлеуметтік саладан қаржы жымқырғандар не деген тас бүйрек, жүрек жұтқандар. Мүгедектердің де қаржысына қол салғандар, көз алартқандар бар екен. Жемқорлық бойынша білім саласы өртеніп тұр. Ондағы бухгалтерлердің қулық-сұмдығына құрық бойламайды. Антикордың мәліметі бойынша, білім саласынан - 52, денсаулық сақтаудан - 20, әлеуметтік қорғаудан - 9, медициналық-әлеуметтік сараптамадан - 11 адам жазаға тартылғанын Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агентігі Превенция қызметінің басшысы Саян Ахметжанов айтқан болатын. Жемқорлықтың көбейгені сондай, Республикада барлық облыстардың, қалалардың асқынған дерті кеуделерін кеулеп кеткен. Қоғамда мемлекеттік қызметте жұмыс жасаймын десең, «еее ішіп-жеп, жүрген шығарсың» - дейтін болды қазір қараша қауым. «Бір қарын майды бір құмалақ шірітіпті» - дегендей, жең ұшынан жалғасқандар автоматтандырылмауынан, түрлі заң бұзушылықтың алдын алу жүйесінің жоқ болуынан туындағанын мәлімдеген болатын. «Бақсам бақа екен» демекші, бюджеттік қаржыға қол сұғушылар республика бойынша анықталғанда ең қомақты қаржы: Алматы (322 миллион теңге), Шымкент (154,5 миллион теңге), Қызылорда (1 миллиард теңге), Алматы (146 миллион теңге) және Ақтөбе (389 миллион теңге) облыстарында тіркелген. Кеменің түбін тесіп жіберген кеміргіш тышқандай, бюджеттің қоржынына қол салғандар, мемлекетке - 7 миллиард залал келтіріпті. Заңды белінен басқандарға 35 қылмыстық іс бойынша тергеліп, талдау нәтижесінде 14 ұсыныс енгізіліп, сотқа дейінгі тергеу амалдары жүргізіліп жатқанын жариялаған-ды. Қазақстанда сыбайлас жемқорлық қылмыстарынан келген шығын 51 миллиард теңгеден асқанын 2023 жылдың желтоқсанында бір ай бұрынғымен салыстырғанда келтірілген шығын көлемі 7,6%-ға өскенін айтқан Саян Ахметжановтың ақпаратына сүйенсек жемқорлық көрсеткіші өсіп тұр. Білім саласына қатысты Алматы облысы Талғар, Еңбекшіқазақ аудандарында мектеп есепшілерінің қаржы жымқырғаны әшкереленген. Бюджеттің қаржысына көз алартқан есепшілер мектепке түк қатысы жоқ, жұмыс істемеген қызметкерлер мен олардың туыстарына ақша аударып отырған. «Бас ауыртып, балтыр сыздатпай» терлемей оңай олжаға кенелген есепшілер 90 млн. теңгеден астам бюджет қаржысына залал келтіріпті. Мемлекеттік саланың қай-қайсына қарасаңызда жемқорлықтың иісі бұрқырап тұр. Жемқорлардың соңына

Превенция қызметінің басшысы Саян Ахметжановтың айтуынша, 2023 жылы әлеуметтік бөлім бюджеттен 8.1 трлн. теңге қаражат алған. Енді осы триллиондаған қомақты қаржы талан-таражға түсіпті. Себеп, қырағы бақылаудың жоқтығынан сыбайлас жемқорлар жұтып қойыпты. Өткен жылы әлеуметтік салада жемқорлыққа байланысты 311 қылмыс тіркелген. Білім беру бағытында - 155, денсаулық сақтау саласында - 64, зейнетақымен қамтамасыз ету

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

шам алып түскен құзырлы органдар мен сыбайлас жемқорлықпен күресіп жатқан антикор бюджет қаржысын жегендерді, желкелеп, құстырып, мемлекетке келтірілген зиянды өтетіп жатыр. Алайда, айылын жыйып, қолдарын таза ұстап жүрген мемлекеттік бюджеттен жалақы алатын қызметкерлер мен бухгалтерлердің іс-әрекеттері, ерсі қылықтары, әдепсіздіктері әшкереленуде. Аш көздердің көздегені бюджеттің бүйірін теспей соруда. Республиканың қай аймағына қарасаңыз да жемқорлықпен шатылмай қалған мекеме көрмейсіз. Күні кеше ғана көгілдір экран мен әлеуметтік желіде Жамбыл облысында мемлекеттік мекеменің басқарма төрағасы 209,9 миллион жымқырған шенеуліктің қолына кісен салынғаны жайлы ақпарат жаңалықтарын turkystan.kz. сайты әлеуметтік желіде хабарлады. «Меркі» тәжірибелік шаруашылық» ЖШС квазимемлекеттік мекемесінің бұрынғы басқарма төрағасы және оның орынбасары ресми құжаттарға жалған мәліметтер енгізу арқылы нақты сатылмаған алма көшеттері үшін 209,9 млн. теңге субсидия

алғаны айтылды. Тарап жатқан «гу-гу» әңгімелерге құлақ түрсек, торға тоғытылған күдікті бұрын аудан әкімі болып қызмет атқарған деген қауесет тарады. Адал қызмет атқарады, халықтың қамын ойлайды деген шенділер (жемқорлық пен шатылғандар) өз қара бастарын күйттеп, мемлекеттің мүлкіне бүйідей тиіп жүр. Ал, қымбатшылық алқымынан алып, «танауын тасқа соққан балықтай» сансыраған қараша қауым сонда кімге үміт артады. Саян Ахметжановтың биыл қаңтар-ақпан айларында елімізде 438 қылмыстық сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық тіркелгенін, бұл бір жыл бұрынғыдан 0,7% артық екенін айтуда. Мәселен, былтырғы жылмен салыстырғанда 435 қылмыс тіркеліп, көрсеткіш 8,5% өскен. Көрсеткіштің бас жағында сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың басым бөлігі Алматы мен Астанада тіркелген: әр қалада 51 іс, тиісінше 2% және 6,3% өскен. Қостанайда (бір жыл бұрын 21, биыл 40 іс), Түркістан облысында (бір жыл бұрын 39, биыл 37 іс), Шымкент қаласында (бір жыл бұрын 23, биыл 36 іс) салыстырмалы түрде артыпты. Зер салып қарағанға сыбайлас жемқорлық «жаңбырдан кейін қаулаған саңырауқұлақтай» өсуде. Ең аз көрсеткіш Шығыс Қазақстан, Абай және Ұлытау облыстарында екен. Жетісу облысы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметі 2023 жылы 75 қылмыстық құқық бұзушылықты тіркеген, оның 68%-дан астамы немесе 51 қылмыс сыбайлас жемқорлық құрамына жатқызылған.

Қылмыстардың ауырлық дәрежесі бойынша 64% немесе 48 қылмысты құраса, оның ішінде ауыр 43 - іс және аса ауыр 5 - іс ретінде сараланған. Тергеу тәжірибесіне сәйкес, сыбайлас жемқорлық қылмыстардың едәуір бөлігі немесе 63%-ы парақорлықпен байланысты 32 қылмыс, ұрлық фактілері бойынша 33 қылмыс тіркелген. Сыбайлас жемқорлық қылмыстар жасағаны үшін 70 адам әшкереленсе, оның ішінде 12 адам - түрлі дәрежедегі бірінші басшылар болған (облыстық - 6, қалалық -3, аудандық - 3).

57 адам сотталса оның ішінде 116 млн. теңгеден астам сомаға – 31 айыппұл, бас бостандығын шектеуге - 6, бас бостандығынан айыруға - 14, мүлкін тәркілеу және мемлекеттік қызметте қызмет атқару құқығынан өмір бойына айыру сияқты қосымша шаралар қолданған. Жалпы, жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың құқықтық статистикасын талдау барлық анықталған қылмыстардың үштен бірі дерлік жергілікті атқарушы органдар мен оларға ведомстволық бағынысты мекемелерге (28) тиесілі екенін көрсетеді, оның ішінде білім беру саласына - 15, денсаулық сақтау саласына - 6, әлеуметтік қорғауға – 4 және тұрғын үй қатынастарына – 7.

Ағымдағы жылдың қаңтар-ақпан айларында 5 қылмыстық құқық бұзушылық тіркелсе, оның ішінде парақорлық фактілері бойынша – 2 іс бар. Енді қайтадан республикалық көрсеткішке ойыссақ. Қылмыстық сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың 37,4%-ы пара беруде: жыл басынан бері 164 іс тіркеліпті. Бұл бір жыл бұрынғыдан 45,1% артық. Ең көп жасалатын қылмыстардың санатында пара

алуға қатысты (141 іс, бір жылда 6,6% азайса), сыбайлас жемқорлық саласындағы алаяқтық (39 іс, 30%-ға), бөтеннің сеніп тапсырылған мүлкін иемдену немесе талан-таражға салу (24 іс, 42,9%-ға.) азайған. Ал, парақорлыққа делдалдық жасау (22 іс, 4,4 есе көбейген). Күдікті деп тану туралы қаулы шығарылған тұлғалардың саны 301-ге жеткен. Бұл бір жыл бұрынғыдан 25,4% артық. Оның ішінде қылмыс жасаған 243 тұлға анықталып, соның 159-ы сотқа жіберілген. Халықтың тыныштығын күзетеді, қылмыстың жолын кеседі деген ішкі істер органдарының қызметкерлері сыбайлас жемқорлық-қа ең көп баратын мемлекеттік орган екені айтылды. Былтыр 45 адам болса, биыл 43 адам ұсталыпты. Полиция өкілдері жемқорлықпен шатылып жүрсе, қоғамдағы қылмыспен күресуді біз кімге сеніп тапсырып жүрміз. Анау-мынау емес 43 полиция деген аз көрсеткіш емес қой! Жыл аяғына дейін қанша полицей тұтыларын бір құдай біледі. Сыбайлас жемқорлықтан бас бәйгені бермей тұрған ішкі істер органы болса, бірінші бәйгені әкімдіктер мен олардың құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері алып тұр екен. (26 адам). Екінші орында, тағыда Ішкі істер министрлігі Қылмыстық-атқару жүйесі комитетінің қызметкерлері (3 адам) және ҚР Қаржы мониторингі агенттігінің қызметкерлері (3 адам), Денсаулық сақтау министрлігінің қызметкерлері (3 адам) және Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің қызметкерлері (3 адам) тұтылыпты. Күні кеше ғана Шымкент қаласында «Цонда» қызмет жасайтын қызметкерлердің жүргізу куәлігін жеңұшынан жалғасып саудалағандарды құрықтады. Жол апатының жиі болып жатуы да осы заңсыз жалған жүргізу куәлігін сатып алғандардың үлесі бар шығар. Оны да зерделеп тексеретін орган қолына алатын шығар. «Бәрін айтта бірін айт, комсомолдың жырын айт» демекші жеңұшынан жалғасқан сыбайлас жемқорлардың өздеріне тән сүйікті сөздері де барын «Антикор» жариялады. Тұтылып қалмайық деп өздерінше сақтық шараларын қолданған түрі ғой. Пара беру кезіндегі ең көп таралған сөз тіркестері, ым-ишаралар мен әрекеттерге баратыны айтылды. Қайтсін енді, технология дамыған дәуірде шенділердің әр қадамы аңдулы, телефондары тыңдаулы болуы бек мүмкін. Сондықтан мылқаудың күйіне түсіп, ым-ишарамен тілдесіп, мәселе шешетінін жасырын тергеу жүргізген антикор айғақтап отыр ғой. Саусақтарын ысқылап, бас изеп, көзбен ымдап, қалтасын қағып, ұялы телефон, калькулятор арқылы соманы көрсетіп, қол алысып ымыраға келетін көрінеді. Бұл енді құпия сандықтың өздері ғана білетін «коды» сияқты жасырын амалдары. Ай мен күннің аманында тілінен айырылған мылқаудың күйін кешіп, мемлекет қаржысын жымқырып жүрген жемқорлардың қолдарын қоса шауып тастайтын заң шықса жемқорлық дерті тыйылар ма еді? Тоқсан жерден айлакер болса да, заңның құрығынан ешбір жемқор құтыла алмайды. «Аспанға ұшса аяғынан, жерге кірсе, төбе шашынан тартып алып» жауапқа тартылуда. Жеңұшынан жалғасқан сыбайластардың әлі талай қулық-сұмдықтары, тілсіз әрекеттері әшкереленеді. Қазақ, «тек жүрсең тоқ жүресің» дегенді не үшін айтты дейсіз? Осындай, тоғышарларға, бас бұзарларға қаратып айтқан тәмсілі. Жиырма бірінші ғасырда «Жемқорлық жегі құрт» деген сөз мақалға айналып кетті. Оның жұлынға кіріп алғаны соншалық, медицина тілімен айтқанда, ота жасап сылып алып тастау тек қана сыбайлас жемқорлықпен күресетін агенттіктің ғана ісі емес, қоғам болып күрессек те, түп тамырын қия алмай келеміз. Жылдан-жылға желіндеп күш алып бара жатқан жемқорларды жазалап, жегендерін 10-20-100 есе құстырып қана қоймай, оларды халық алдында әшкерелеу керек шығар.

Айтақын МҰХАМАДИ
Суреттер ғаламтордан алынды.

Дүйсенбі - Понедельник, 4 наурыз

ҚАЗАҚСТАН

06.05, 03.40 «Шаңырақ»
06.30 «Күй керуен»
07.00 «Таңшолпан»
10.00,13.00, 15.00, 20.00, 00.10 «Ақпарат»
10.10, 18.00 Т/х«Қилы күндер»
12.20, 13.10,21.25 Т/х«Ауыл мұғалімі-2»
13.30, 02.45 «Өмір көркем»
14.35«Отандық бренд»
14.50 «Ақорда»
15.15 «Апта»
16.05Т/х«Сезім толқыны»
19.00 Құрсаудағы қыз
20.30,00.40«Ашық алаң» ток-шоу
22.15 Телехикая «Бауырлар»
23.10«1001 түн»
01.35 «Сана»
02.45 Өмір көркем

ХАБАР

05.00 «Жизнь или что то вроде того»
07.00 «Оян!»
10.00 «Бізге хабарласқан»
10.25Мультфильм
11.50 Мультсериал
12.00, 20.00 Т/х«Алданған үміт»
14.00 Т/х «Жаңбырлы ғұмыр»
15.00Т/х «Зоя»
18.00 Новости
18.20 Ток- шоу «Итоги»
19.00 Жаңалықтар
19.20 Ток шоу «Талқы»
21.45 Хабарлайк
22.30 «Жаңбырлы ғұмыр»

АСТАНА

06.00 «Қош келдіңіз!»
06.50Т/х «Ене»
07.20 М/с «Маша и медведь»
09.00,21.00 «Осман-4»
10.00,22.45 Т/х «Ана бақыты»
12.00 «Кеш келген махаббат»
13.00,23.45 Т/х «Кэ Бэк»
14.20Абай жолы
15.00 Сериал «Склифософский»
16.00 Ради любви я все могу
20.00 «Астана таймс»

ЕВРАЗИЯ

06.00«Тамада батл»
07.00,03.30 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.15 «Жить здорово»
11.10 «Давай поженимся!»
12.00Домроботница
14.00, 01.45 Новости
14.15, 02.00 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.00 Басты жаңалықтар
19.00, 02.15 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Сериал «Реализация»
00.20 Сериал «Знахарь»

КТК

07.05 «Дау-дамайсыз»
07.30Т/х «Жан жылуы»
08.00, 02.50 Т/х «Бақытты аңсағандар»
11.10, 01.20 «Юморина»
12.40 Мелодрама «Бриллиантовое сердце»
15.00 Т/х «Қыл үстіндегі тағдыр»
19.30,04.00 Кешкі жаңалықтар
20.00, 02.05 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
21.40 Мелодрама «Маруся»
23.30 Остросюж.детектив «Холодные берега»
01.20 «Было дело»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 «Сапарлайық»
09.30 «Әсем әуен»
10.00 «Единый народ»
10.30 «Ел іші - өнер кеніші»
11.00 «Шіркін-ай»
11.40 «Әсем әуен»
12.00 «Ділмар»
12.40 «Әсем әуен»
13.00 «Өзекжарды»
13.30 «Әсем әуен»
14.30 «Арнайы репортаж»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 «Ел мен жер»
17.00 «Әсем әуен»
18.00 «Елге қызмет»
18.30 «Баспасөзге шолу»
19.00 «Бес қару»
19.30 «Ғибрат»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 03.30 Әзіл студио
07.00 «Күліп ал»
08.00, 23.10Т/х «Чукур»
09.00, 01.40 «Тайм вайн»
09.30, 02.20 «Tik-Tok» шоу
10.00 Т/х «Пиноккио»
11.20, 12.30 Мультсериал
13.00 Кино
15.00 Кодекс Киллера
17.10Кино
20.00 Информбюро
21.00 Кино «Снайпер»
00.10 «31 әзіл»
03.00, 04.30 Ватсап
03.50 «1001 әзіл»
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00«Қуырдақ»
07.00, 01.00 Т/х «Ұлы дала жанұясы»
07.30 «Айна онлайн»
08.30, 02.00 Т/х «Ата ана бала шаға»
09.20, 17.40 Сериал «Любимые дети»
11.20 Х/ф Гламур для дур
14.40 Т/х 12 күн
15.00 Т/х «О махаббат»
16.00, 22.50 Т/х «Шабдалы 18»
17.10«Жұлдызды шаңырақта»
17.40 Возвращение
19.40 Сериал
21.40 «Гости из прошлого»
22.20 Т/х «Махаббат қызық хикая»
00.00Т/х«Жалдамалы әйелдер»
02.40 «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Сейсенбі - Вторник, 5 наурыз

ҚАЗАҚСТАН

06.05, 03.40 «Шаңырақ»
06.30 «Күй керуен»
07.00 «Таңшолпан»
10.00,13.00, 15.00, 20.00, 00.10 «Ақпарат»
10.10, 18.00 Т/х«Қилы күндер»
12.20, 13.10, 21.25 Т/х«Ауыл мұғалімі-2»
13.30, 02.45 «Өмір көркем»
14.35«Отандық бренд»
14.50 «Ақорда»
15.15 «Апта»
16.05 Т/х«Сезім толқыны»
19.00 Құрсаудағы қыз
20.30,00.40 «Ашық алаң» ток-шоу
22.15 Телехикая «Бауырлар»
23.10 «1001 түн»
01.35 «Сана»
02.45 Өмір көркем

ХАБАР

05.00 «Принцесса Монако»
07.00 «Оян!»
10.00 «Бізге хабарласқан»
10.25 Мультфильм
11.50 Мультсериал
12.00, 20.00 Т/х«Алданған үміт»
14.00 Т/х «Бозторғай»
15.00Т/х «Впереди день»
18.00 Новости
18.20 Ток- шоу «Итоги»
19.00 Жаңалықтар
19.20 Ток шоу «Талқы»
21.45 Хабарлайк
22.30 «Жаңбырлы ғұмыр»

АСТАНА

06.00 «Қош келдіңіз!»
06.50 Т/х «Ене»
07.20 М/с «Маша и медведь»
09.00,21.00 «Осман-4»
10.00,22.45 Т/х «Ана бақыты»
12.00 «Кеш келген махаббат»
13.00,23.45 Т/х «Кэ Бэк»
14.20 Өткінші жаңбыр
15.00 Сериал «Склифософский»
16.00 Ради любви я все могу
20.00 «Астана таймс»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Тамада батл»
07.00,03.30 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.15 «Жить здорово»
11.10 «Давай поженимся!»
12.00 Домроботница
14.00, 01.45 Новости
14.15, 02.00 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.00 Басты жаңалықтар
19.00, 02.15 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Сериал «Реализация»
00.20 Сериал «Знахарь»

КТК

07.05 «Дау-дамайсыз»
07.30 Т/х «Жан жылуы»
08.00, 02.50 Т/х «Бақытты аңсағандар»
11.10, 01.20 «Юморина»
12.40 Мелодрама «Бриллиантовое сердце»
15.00 Т/х «Қыл үстіндегі тағдыр»
19.30,04.00 Кешкі жаңалықтар
20.00, 02.05 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
21.40 Мелодрама «Маруся»
23.30 Остросюж.детектив «Холодные берега»
01.20 «Было дело»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 «Үлт ұяты»
11.40 «Әсем әуен»
12.00 «Ғасырлар сарыны»
12.30 «Ой-сарап»
13.00 «Табыс кілті»
13.30 «Әсем әуен»
14.30 «Туынды тарихы»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 «Менің арманым»
17.00 «Әсем әуен»
18.00 «Ғасырлар сарыны»
18.30 «Ой-сарап»
19.00 «Табыс кілті»
19.30 «Әсем әуен»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 03.30 Әзіл студио
07.00 «Күліп ал»
08.00, 23.10Т/х «Чукур»
09.00, 01.40 «Тайм вайн»
09.30, 02.20 «Tik-Tok» шоу
10.00 Т/х «Пиноккио»
11.20, 12.30 Мультсериал
13.00 Кино
15.00 Кодекс Киллера
17.10 Кино
20.00 Информбюро
21.00 Кино «Снайпер»
00.10 «31 әзіл»
03.00, 04.30 Ватсап
03.50 «1001 әзіл»
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
07.00, 01.00 Т/х «Ұлы дала жанұясы»
07.30 «Айна онлайн»
08.30, 02.00 Т/х «Ата ана бала шаға»
09.20, 17.40 Сериал «Любимые дети»
11.20 Х/ф Гламур для дур
14.40 Т/х 12 күн
15.00 Т/х «О махаббат»
16.00, 22.50 Т/х «Шабдалы 18»
17.10 «Жұлдызды шаңырақта»
17.40 Возвращение
19.40 Сериал
21.40 «Гости из прошлого»
22.20 Т/х «Махаббат қызық хикая»
00.00 Т/х «Жалдамалы әйелдер»
02.40 «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Считать недействительными утерянные бланки разрешения на поездку международного автотранспортного средства КНР вида «С» ИП «RR Logistics» - 030214501238 за

№ 0017045 выдан 05.09.2023 г. Volvo FH – 389 ATW 02

№ 0018115 выдан 09.09.2023 г. Mersedes Benz Actros 2546 – 324 ATY 02

№ 0018116 выдан 09.09.2023 г. Volvo FH – 688 ATX 02

Сәрсенбі - Среда, 6 наурыз

ҚАЗАҚСТАН

06.05, 03.40 «Шаңырақ»
06.30 «Күй керуен»
07.00 «Таңшолпан»
10.00,13.00, 15.00, 20.00, 00.10 «Ақпарат»
10.10, 18.00 Т/х«Қилы күндер»
12.20, 13.10, 21.25 Т/х«Ауыл мұғалімі-2»
13.30, 02.45 «Өмір көркем»
14.35«Отандық бренд»
14.50 «Ақорда»
15.15 «Апта»
16.05 Т/х«Сезім толқыны»
19.00 Құрсаудағы қыз
20.30,00.40 «Ашық алаң» ток-шоу
22.15 Телехикая «Бауырлар»
23.10 «1001 түн»
01.35 «Сана»
02.45 Өмір көркем

ХАБАР

05.00 «Томирис»
07.00 «Оян!»
10.00 «Бізге хабарласқан»
10.25 Мультфильм
11.50 Мультсериал
12.00, 20.00 Т/х«Алданған үміт»
14.00 Т/х «Бозторғай»
15.00Т/х «Впереди день»
18.00 Новости
18.20 Ток- шоу «Итоги»
19.00 Жаңалықтар
19.20 Ток шоу «Талқы»
21.45 Хабарлайк
22.30 «Жаңбырлы ғұмыр»

АСТАНА

06.00 «Қош келдіңіз!»
06.50 Т/х «Ене»
07.20 М/с «Маша и медведь»
09.00,21.00 «Осман-4»
10.00,22.45 Т/х «Ана бақыты»
12.00 «Кеш келген махаббат»
13.00,23.45 Т/х «Кэ Бэк»
14.20 Өткінші жаңбыр
15.00 Сериал «Склифософский»
16.00 Ради любви я все могу
20.00 «Астана таймс»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Тамада батл»
07.00,03.30 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.15 «Жить здорово»
11.10 «Давай поженимся!»
12.00 Домроботница
14.00, 01.45 Новости
14.15, 02.00 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.00 Басты жаңалықтар
19.00, 02.15 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Сериал «Реализация»
00.20 Сериал «Знахарь»

КТК

07.05 «Дау-дамайсыз»
07.30 Т/х «Жан жылуы»
08.00, 02.50 Т/х «Бақытты аңсағандар»
11.10, 01.20 «Юморина»
12.40 Мелодрама «Бриллиантовое сердце»
15.00 Т/х «Қыл үстіндегі тағдыр»
19.30,04.00 Кешкі жаңалықтар
20.00, 02.05 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
21.40 Мелодрама «Маруся»
23.30 Остросюж.детектив «Холодные берега»
01.20 «Было дело»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 «Ұлт ұяты»
11.40 «Әсем әуен»
12.00 «Ғасырлар сарыны»
12.30 «Ой-сарап»
13.00 «Табыс кілті»
13.30 «Әсем әуен»
14.30 «Туынды тарихы»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 «Жас тілші»
17.00 «Әсем әуен»
18.00 «Бүгін» /тікелей эфир
18.30 «Ой-сарап»
19.00 «Мақсатына жеткендер»
19.30 «Әсем әуен»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 03.30 Әзіл студио
07.00 «Күліп ал»
08.00, 23.10Т/х «Чукур»
09.00, 01.40 «Тайм вайн»
09.30, 02.20 «Tik-Tok» шоу
10.00 Т/х «Пиноккио»
11.20, 12.30 Мультсериал
13.00 Кино
15.00 Кодекс Киллера
17.10 Кино
20.00 Информбюро
21.00 Кино «Снайпер»
00.10 «31 әзіл»
03.00, 04.30 Ватсап
03.50 «1001 әзіл»
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
07.00, 01.00 Т/х «Ұлы дала жанұясы»
07.30 «Айна онлайн»
08.30, 02.00 Т/х «Ата ана бала шаға»
09.20, 17.40 Сериал «Любимые дети»
11.20 Х/ф Гламур для дур
14.40 Т/х 12 күн
15.00 Т/х «О махаббат»
16.00, 22.50 Т/х «Шабдалы 18»
17.10 «Жұлдызды шаңырақта»
17.40 Возвращение
19.40 Сериал
21.40 «Гости из прошлого»
22.20 Т/х «Махаббат қызық хикая»
00.00 Т/х «Жалдамалы әйелдер»
02.40 «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

МЕДИЦИНА

ИНСУЛЬТПЕН АУЫРАТЫН 76 ЖАСТАҒЫ НАУҚАСҚА

бірегей ота жасалды

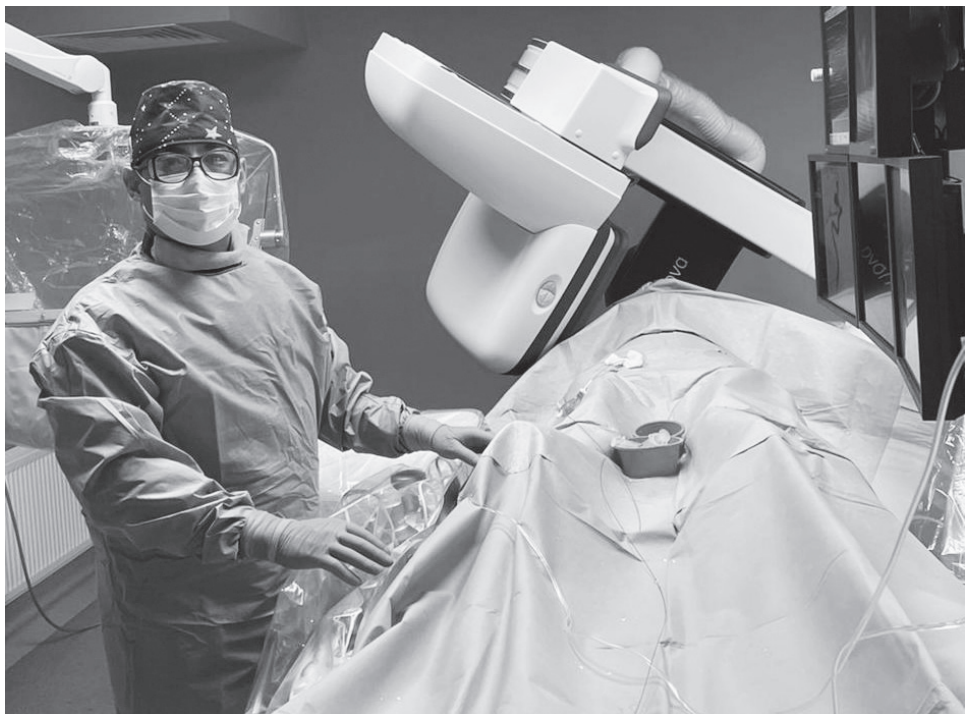

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНДА МІНДЕТТІ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУ ШЕҢБЕРІНДЕ ИНСУЛЬТТІ ЕМДЕУДЕ АЛҒАШ РЕТ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТӘСІЛ ҚОЛДАНЫЛДЫ.

Талдықорған қаласының облыстық ауруханасының дәрігерлері сол жақ ортаңғы ми артериясы бассейнінде жіті ишемиялық инсультпен ауыратын науқасқа бірегей операция жасады. Өңірде алғаш рет қолданылатын емдеу әдісі «стент-ретривердің көмегімен механикалық рентгенэндоваскулярлық тромбоэкстракция» деп аталады. Ол мидың бітелген тамырынан тромбты механикалық түрде алып тастауға мүмкіндік беретін арнайы медициналық құралды – стент-ретриверді қолдануға негізделген. Процедура рентгендік бақылау арқылы жүзеге асырылады, бұл дәл және қауіпсіз араласуды қамтамасыз етеді.

Нейрохирург дәрігер Айрат Жүнісовтың айтуынша, бұл әдістің бірегейлігі оның минималды инвазивті сипаты мен жоғары тиімділігінде.

«Процедура барысында біз мидың бітеліп қалған тамырына стент-ретриверді енгіземіз, ол тромбты ұстап, оны алып тастайды, қалыпты қан айналымын қалпына келтіреді және мидың зақымдануын болдырмайды. Бұл әдіс қан ағымын тез және тиімді қалпына келтіруге мүмкіндік береді, бұл инсульттің әсерін айтарлықтай азайтады және науқастың денсаулық жағдайын жақсартады. Операция үш сағатқа созылды, науқас нейрохирургия бөліміне ауыстырылды», – дейді Айрат Жүнісов.

Дәрігер атап өткендей, бұл операцияны инсульт басталғаннан кейінгі алғашқы 6 сағатта ғана жасауға болады, сондықтан ауруханаға уақтылы бару және инсультті ерте анықтау өте маңызды.

Әлеуметтік медициналық сақтандыру аясында инсультті емдеу әдістерінің қарқынды дамуы байқалады. Табысты іске асырудың негізгі аспектілерінің бірі - оның қол жетімділігі. Инсультпен ауыратын науқастар сапалы емделуге және қосымша қаржылық шығындарсыз қалпына келу мүмкіндігіне қол жеткізе алады.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

КЕЗДЕСУ

ТАЛДЫҚОРҒАН ДАРЫНДЫ БАЛАЛАРҒА АРНАЛҒАН «БІЛІМ-ИННОВАЦИЯ» ЛИЦЕЙ-ИНТЕРНАТЫНДА ОҚУШЫЛАР АУҒАН СОҒЫСЫ АРДАГЕРІМЕН КЕЗДЕСТІ.

АУҒАНДА ОТ КЕШКЕНДЕР

Оқушылармен кездесуге Ауған соғысының ардагері толыстағы майор Талғат Бердікенов келді. Өз сөзінде ол жастар – біздің болашағымыз екенін тілге тиек ете отырып, кездесуге келген оқушыларға Отанды сүюге, туған жеріне, еліне деген сүйіспеншіліктерін арттыруға, халқымыздың салт-дәстүрін сақтап, әрі қарай жалғастыруға, оларды ұлтжандылыққа, инабаттылыққа, достыққа, адамгершілікке тәрбиелеу дей келе оқушыларға оқуларына табыс және сәттілік тіледі.

– *Іс-шараның басты мақсаты өскелең ұрпақты Қазақстандық патриотизм рухында тәрбиелеу және олардың азаматтық сана-сезімін қалыптастыру. Оқушы бойындағы патриоттық сезімін жоғарылату, отанына деген намысшылдығын, сүйіспеншілігін арттыру,* – деді алғашқы әскери және технологиялық дайындық пәнінің оқытушы-ұйымдастырушысы Дархан Байсалбаев.

Кездесу соңында Ауған соғысының ардагеріне лицей-интернаты директорының алғыс хатын табыс етіп, оқушылар ардагермен естелікке суретке түсті.

Жетісу гарнизонының баспасөз қызметі.

ЖОБА АЯСЫНДА

NIS ОҚУШЫЛАРЫ ҮЗДІК ТАНЫЛДЫ

Талдықорған қаласындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің оқушылары «E-Kurultay» инновациялық жобасымен қалалық хакатон сайысында үздік танылды.

Қалалық Хакатонда информатика пәнінің мұғалімі Равиль Рамазановтың жетекшілігімен жас инноваторлар Жәнібек Таңырыс, Кәріма Мақан, Ақарыс Бауыржанұлы және Абай Жайлау өз жобасын ұсынды. Он екі сағаттық марафон «Ақылды қала» тақырыбына арналды.

Байқауды Astana Hub қолдауымен IT Hub Jetisu Digital компаниясы ұйымдастырды. Үздік өнертапқыштар атағына Талдықорған қаласының жетекші оқу орындарынан, оның ішінде ЖМУ, БИЛ, 20 лицей және басқа да қала мектептерінен 10 команда бақ сынады. Талдықорған NIS оқушыларынан құралған «Game Masters» командасы Хакатон қорытындысы бойынша екінші орынды иеленіп, 150 мың теңге ақшалай сертификатпен марапатталды.

Өнертапқыштардың айтуынша, «E-Kurultay» қала менеджментін жетілдіру құралын беріп қана қоймай, азаматтардың шешім қабылдау процесіне белсенді қатысуын ынталандырады. Бұл технологияның үкімет пен халық арасындағы көпір қызметін атқарып, қаланы басқаруды неғұрлым ашық және қолжетімді ететінін көрсетеді. Ең бастысы, ол Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Еститін мемлекет» құру туралы үндеуіне жауап береді.

«E-Kurultay» жастардың қаланы басқарудың болашағына қалай әсер етіп, оның алға жылжуын қамтамасыз ете алатынының жарқын үлгісі болып табылады.

Жас өнертапқыштарды және информатика пәнінің мұғалімі Рамазанов Равиль Гинаятовичті лайықты жеңісімен құттықтаймыз!

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӘҢГІМЕ

КЕЛІНШЕК ПЕН ШАЛ

Сұқ саусағына ине тығып алды.

Ашуы лықсып, буырқанып, лап етіп шекесін қысты. Шалдың ары бұрылып, кетіп бара жатқандағы қалпы көз алдына келді бірден. Қушиған жауырыны, еңкіш тұрпаты. Қарсы беттен мол құйылған жарық оның басын орап жұтып, мұның көзін қарықтырған. Қабырғасы ыржаңдап, тозып, ақ ұлпа қабыршықтар түтеленген арқа терісі босай түскен болар деп ойлаған бұл.

Әлгінде ғой, бұған жейдесін әкеліп берген. Жапсырма қалтасында саусақ сиятындай тесік пайда болған екен. Соны тікпекші болыпты. Көзілдірігін таба алмай бұған сүйреп келгені екен. Бұл қайбір тігінші. Сұқ саусағына ине пісіп алып соны сығымдай ұстап сазарып отыр енді. Инені өзі отырған төсегіне тастай салған. Қара жібінің құйрығы иретіліп жатыр жалтылдап. Күтіп.

Инемен адам өлтіруге бола ма екен деп ойлады бұл. Лап етіп көтерілген ұшпа ашумен қабаттаса келген ой.

Келіншек қара құйрығы иретіліп, жылтырап жатқан инені шымшып алды да, сол қолының сұқ саусағына ілді. Сәйтті де саусағын айналдыра қысып, инені орап тастады. Бас бармағымен жіптің ұшын буналып, буылтықтана тырсылдаған саусағының бауырына жапсырып қыса қойды. Ақырын орынынан тұрды. Жан-жағына қарап, сипақтап аз тұрды да, ауызғы бөлмеге беттеді. Сұқ саусағы жансызданып, суып бара жатқандай.

Шал алаңсыз ас үйдің кранының алдында теріс қарап тұр екен. Қолын жуып жатыр бипаздап. Келіншек оның қолын қолжуғышқа емес, асүйдің кранның астына жуатынын бұрыннан жақтырмайтын. Тіпті зығырданы қайнаушы еді, бірақ тіс жарып, ол қылығы жөнінде ләм демеген.

Келіншек шалды ту сыртынан құшақтады. Шал қос шынтағын керіп, қорбия қалды:

– Не болды?

Кергуін. Келіншек кідірген жоқ, қапелімде оң қолының шынашағымен жүрек тұсын бағамдап үлгеріп, қолындағы инесін шалдың қабырғасының арасына енгізіп жіберді де, қолын тез тартып ала қойды. Жіп саусағын сыра тарқатылды. Шал шоршып кетті де, бүктетіле құлады. Ағы аз, сұйық, ұзын шашы желп етіп, шүйдесімен жалтарып үлгермеген мұның маңдайын жанап өтті.

Келіншек арықша еді. Қуыршақтай ғана-тын. Толып кетуден қатты қорқатын келіншек. Шал жатын бөлмесіне кішкене таразы алдырған. Бұл күніне бір-екі рет соның үстіне шығып-түсіп кетеді. Сол заматта салмақ жинап алғанына сенбесе де сөйтеді. Әдет. Шал қалыптастырған ғадет. Ол қорқыныштты емес. Қорқыныштысы – шал таразыны бұзылып қалды деп бір күні күресінге шығарып тастай ма деген ой.

Келіншек және түннен қорқады.

Шал жатын бөлмеде шалқасынан түсіп, телефонын қарап жатқан. Шал және газет оқиды. Жұмасына бір рет көлденең көшеге шығып сондағы газет киоскісінен қобыратып бір құшақ газет сатып әкеледі. Сосын оқиды. Шай ішіп отырып та оқиды. Балконның жақтауына сүйеніп тұрып та оқиды. Жатып та оқиды. Кейде шай үстінде шал оқып жатып, газетін төмен түсіріп бұған бажырая қарайтын. Келіншек қорқақтай, қинала күлімсірейтін сонда:

– Не болды?

Шал кірпік қақпай бұған қадалады:

– «Қазқарметті» жекеге ала салуым керек еді, әкиң…

– Ол не?

– Ол – атаңның басы!

Жынды. Шал газетін қайыра қолына алады.

Келіншектің ашуы лықсып кеп шекесін тебеді. Бірдеңе дегісі келеді-ақ, бірақ шал бетін алабажақ газетімен бүркеп алады ондайда, өзін әзер тежейді бұл. Тежемегенде не істей алады? Осы шал жынды. Түсінбеген соң сұрайды да енді? Сұрап білмей ме «Қазқармет» деген бәленің не екенін?

Шал жатын бөлмеде шалқасынан түсіп телефон қарап жатқан. Айқайлап мұны шақырды:

– Қуыршақ!

Еркелеткен түрі. Жақсы көрген түрі.

– Ау?

– Бері кел!

Бұл ұшып жетеді:

– Ау?

– Мысығыңды сау… Кел мұнда…

Жынды шал. Сөзін қара. Аяқ астынан бұзылады осылай.

Шал аяғын қостөсектен салбыратып отыр екен. Аяқ ұшына төртбұрышты кішкене таразыны тақап қойыпты:

– Семірдің-ау…

– Кім мен бе?

– Енді мен емес шығармын.

Шал осы сөзді айтқанда дауысында ерекше мақтаныш тұрады. Оны бұл сан қайталаған. Иә, шал арық болатын, денесінде қырым артық еті жоқ еді. Иығы қушиып, кеудесі ішіне кіріп тұрады. Мойны қатпарланып, тарамыстары сыртқа керіп, терісі қызылшақа бір рөңде жүретін еді. Кейде жүнін жұлған тауықтың мойнын елестететін. Шалдың бойын тіреп тұратын артық еттің жоқтығынан ба деп ойлайды бұл, сәл еңкіш-тін.

Шал сәнді киінгенді жақсы көреді. Базарға жалғыз барып қызылды-жасылды түрлі киімдер алып келетін. Сосын үйдегі кісі бойы айнаның алдында әлгі киімдерін кезек киіп, ұзақ ойқастап жүретін. Сирек шашын ары-бері сілкілеп, мазасы кететін.

Сол кезде келіншек сырттай бақылап отырады. Ауық-ауық мақтау сөздерін де айтып отырады. Шал еңкіш бойын жазып, жаңа киімімен әрі-бері жүреді. Құж табан жаңа топлиы үйдің паркет еденін сыра соққылайды. Келіншек мақтайды. Шал келесі киімін кию үшін үстіндегі алқызыл кеудешесін шешкенде, келіншек оның олақтың сылағындай салбыраған кеудесін, шалбарланған кәрі терілі қарнын көріп қалады.

Шал аяқ ұшына төртбұрышты кішкене таразыны тақап қойыпты:

– Тұр мұнда!

Келіншек басқа сөзге келместен аяғындағы жеңіл тәпішкесін шешіп, таразының үстіне шықты. Шал теріс қарап тұрған келіншектің бөксесінің тасасынан мойнын созып, таразының жылтылдай ауысып жатқан сандарына қарады:

– Семіріп кетіпсің?

– Қалай?

– Солай!

– «Елу бес» деп тұр ғой!

Шал шарт кетеді:

– Айтпадым ба, таразы бұзылған деп… Семіргенсің…

– Семірмедім…

– Міне, мында қара…

Шал алдында таразының үстінде теріс қарап тұрған келіншектің етегін сәл көтеріп, қылтасынан уыстай шымшиды:

– Міне, мынау екі жарылып тұрмау керек!

Келіншектің дауысы жыламсырай шығады:

– Қайсы… Екі жарылып тұрған жоқ қой… Салмағым елу бес келі, көп пе?

Шал әлі де таразының үстінде аяғының астындағы жылтыраған «сипырлардан» айырылғысы келмей тұрған келіншекті шынтағымен итерді:

– Таразы бұзылған….

Келіншек кішкене төртбұрышты таразыдан түсуге мәжбүр.

Келіншек және түннен қорқады.

Кеш түссе шал қаракөлеңке жатын бөлмеде өзінің аяқ тұсындағы шағын кебежені ашып, ішінен әлдебір қызыл жапсырамасы бар құтыны алады. Сосын сол құтының түбінде жабысып тұратын ағаш қасығын алып, құтының ішіндегі қоймалжыңды асықпай, баптанып отырып араластырады. Араластыра бастағаннан жұтына бастайды. Сосын оны әлгі ағаш қасығымен іліп алып асап жібереді де бұған қарайды. Бұл бір стакан жылы су ұсынуы керек сол сәтте.

Бүгін келіншекке бір ой келген. Шал бұрын қуатын көбейту үшін «виагра» ішетін. Кейінгі кез осы қызыл жапсырмасы бар құтыдағы қоймалжыңға құмар болды. Қатырма қағазға жапсырылған сопақша, көкшіл түсті әлгі дәрісі асүйдегі шкафтың жоғарғы қатарында ұмыт қалған. Келіншек оның бір талын қатырма қағаздың бауырынан босатып алып, кішкене тәрелкеге шай қасықпен тұқыртып отырып ұнтақтады. Сопақша дәрі бұлтылдап әрі-бері қашқанымен келіншек құтқармады, түгел үгітіп болып, сопақша сусынға арналған ыдысқа төкті. Көкшіл ұнтақ ыдыстың қабырғасын тозаңдатып жалап барып түбіне жайыла қалды. Оған аз үңіліп отырды сосын. Аз көрінді. Тағы бір дәріні қағазынан босатып алды. Оны жан-жағына жалтақтай отырып, асығыс үкті. Шал қоймалжыңын ағаш қасықпен араластырып отырған ол кезде. Келіншек газда тұрған шәйнекті алып, әлгі ұнтақ шөккен ыдысқа су құйды. Шәйнек толық суып үлгермеген екен, ыдысты қысқан сол алақанына жылу жүгірді.

Қоймалжыңын ұрттап, ұрты томпиып отырған шалға келіншек ыдысындағы сәл көкшіл ұнтақ арпалысқан жылы суын ұсынды. Шал кідірген жоқ, стақанның белуарынан келген суды сіміріп салды.

Шал сосын төсегіне шалқалап жатып шешіне бастайды. Жеңіл футболкасын сыпырады әуелі. Сосын жауырынын мамық төсекке тіреп, бөксесін көтеріп, спорттық шалбарын шешеді. Онымен бірге лыпасы қоса кетеді. Олардың басын ажыратып жатпастан қасындағы кебежеге лақтыра салады. Онысы сыпырылып жерге құлайды. Шалға ол ұнамайды. Лыпасы бауырында кеткен шалбарды қабырғасы ыржаңдап тұрып келеді де, қайыра екі бүктеп, жайғастырып төсегіне бұрылады. Төсегіне барып сұлап түскенше келіншектің көңілінде шалдың тозған жалаңаш тәніндегі олақтың сылақтары іркілдеп тұрады…

Шал қасына келіп, шалқалай жатқан келіншекке сөз де арнамай, көңіл де аудармай аз жатты. Тұт жалаңаш. Сосын қырынан аударылып, одан төмен ысырылып, келіншектің белуарына кетті.

Шалдың мұрты әуелі кіндік тұсын түрткіледі. Сосын қиялап санына барды, тізе айналып шапқа өтті.

Келіншек тістеніп жатыр. Қос жұдырығына жайманы жұмарлап қысып алды. Мұрты түрпідей еді шалдың. Шал көп темекі тартады. Темекінің түтінін ішіне сорып, сыздықтата қайыра сыртқа босатқанда тікенек мұрт талдарының арасын сыздықтаған түтін аралап бара жатқанын бұл көретін… Мүмкін солай сезінетін… Неге сүзгі болмаған, неге батпаған мұрт еді бұл деп ойлаушы еді келіншек… Сол мұрт шабын сызып өрлеп келеді. Өрлеп келіп суатқа тоқтағандай кідірді.

Келіншек астындағы ақ жайманы тартып, жұдырығына бір орап алды. Ақ жайма тартқан қолы жамбасын екі жақтап қысты. Жұдырығы батып барады жамбасына.

Шалдың мұрты мойынын қажап жатқан бұл кезде. Бұл оның демін жұтпау үшін басын қырын бұрып, көзін жұмып алды. Шалдың мұрты бірде – мойнына, бірде – иығына қадалады. Бір кезде самайына барып үйкелген мұрт қатты жабысты да, ажырап кетті.

Шал қайқая беріп, дем жетпегендей ауызын әңірейте ашты да сылқ түсті.

Қимылсыз қалды шал.

Келіншек үстіне иттің терісі құлағандай тыжырынып, жансыз шалдың денесін үстінен аударып тастады.

Ертесі келіншек базарға шықты. Таразы сатып алмақ. Тура осындай кішірек тек салмағын қадағалап отыратын. Үйдегідей. Бірақ қытайдікін емес, сапалысын. Батыс елдердің бірінің шығарғанын алмақ. Орыстікі де керек емес. Олар таразы шығара ма екен өзі? Сенім жоқ.

Бұл базар баяғыда құйтақандай болатын. Қазір кеңейген. Тіпті шеті мен шегін бағамдап болмайды. Мына қатардың аяғына жеткен соң темір шарбаққа тірелетінсің бұрын. Қазір сол шарбақтың қаңқасы ғана бар, ортасын сойдақтатып, шарбақ талдарын қалай болса солай қисайтып, ашып тастаған. «Одан да шарбақты түгел алып тастасашы, мына араның сиқын кетірмей», – деп ойланасың еріксіз. Ар жағы бір-біріне иық тірей орналасқан жыпырлаған тұрғын үйлер еді. Енді олардың да арасына сауда қатары сыналап базарға сіңіп кетіпті…

Келіншек әйтеуір бір қатарға түсті. Шамалап жүріп келеді. Ләпкелерінде теріс қарап, әлденеге айналып тұрған сатушылар бұл жақындағанда бері айналып, жүзіне үміттене қарайды:

– Не іздедіңіз?

Келіншек жауап бермесе, көңілі қалатындай көреді олардың:

– Таразы…

– Таразы?

Сатушы жақтырмай теріс айналады, келіншектің көңілі қалады демейді.

Келесі сатушы да үмітті:

– Не іздедіңіз?

– Таразы…

Сатушы жақтырмай қалады:

– Немене?

Келіншек:

– Таразы…

Сатушы қолын бірақ сілтейді. Келіншекке наразы. Мұндағы бар затты іздемей, таразы дей ме, құлаққа кірмейтін бірдеңе іздеп жүргеніне наразы.

Келіншекке ол аян. Сұраған – өздері, сөздерін жауапсыз қалдырғысы келмеген – бұл. Болмаса, бұл олардың жүйкесіне тигеніне қысылып та келеді. Осы қатардың аяқ жағында көр-жер сатылуға тиіс, сонда болуы керек таразы.

Келіншек іздеген таразысын ол жерден таппады. Ол жерде тек мұның жатын бөлмесінде тұрғандай, арзан таразылар сатылады екен. Көптің жол сілтеуімен базардан қиыс, оқшаулау тұрған әйнек үйден тапты қымбат таразы. Бауырында бедерленген «иизи» жазуы жарқырайды.

Сатушы сұңғақ бойлы, құс мұрын, арықша жігіт екен, немқұрайды орнынан тұрып, жеңіл таразының сыртындағы жылтырағын үнсіз сыпыра бастады. Қысқалау алдырған сәл толқынды көмір қара шашын солға қарай жылмита тарап алыпты. Шашының ары қайырылған шекарасы ағарып, айқын көрінеді, сірә жіңішкелеп қырып қойған-ау. Келіншек ақшасын төлеп болған соң, жігітке қиыла қарайды:

– Дұрыс жұмыс істей ме?

– Немене?

– Таразыны айтам…

– Өлшеніп көресіз бе?

– Көрейін.

Сұңғақ бойлы, сымбатты жігіт таразыны келіншектің қолынан алып, аз шұқылады да, жерге қойды:

– Шығыңыз? Айтпақшы, салмағыңыз неше?

Келіншек аз мүдіріп, сенімсіз жауап берді:

– Елу… елу бес…

Сымбатты жігіт мұның бетіне аз қарап тұрды да, қабағын түйді. Қою қастарының арасынан қос сызық пайда болды:

– Елу… бес?

– Иә…

– Келіңіз.

Келіншек сындырып алмайын дегендей ақырын оң аяғын қойып, сәл салмақтап тұрды да, сол аяғын еппен жиып, таразыға шықты. Таразының бүйіріндегі әйнекшеде жасыл сандар сапырылыса жөнелді де, «елу бес» деген санға тоқтады.

Жігіттің қабағы жазылып сала берді:

– Иә, елу бес екен!

Келіншек білінер-білінбес күрсінді де, таразыдан түсті.

Шал үйде пайда болған жаңа, сапалы таразыға мүлде мән бермеді. Келіншек ескі таразыны былай ысырып, орнына жылтыраған, жаңа мүсіндегі жаңа таразыны жайғастырып жатқанда да мойын бұрып, назар тоқтатқанымен, ләм деп ауызын ашқан жоқ.

Келіншек ескі таразыны көргісі жоқ. Оны бір жаққа жоғалту керек. Үйде тұрса, қай жерге тықса да көкірегінде күдік болып, кілкіп тұратынын сезді. Сол себепті көзін құртқаны дұрыс. Лақтырып жіберуі керек. Келіншек таразыны біраздан соң қоқысқа апарып тастармын деп шешті. Көңілі әлденені қалайды. Нені екен? Таппады. Сол себепті шай ішем деп шешті келіншек.

Таразыны көтеріп апарып, әзірге тоңазытқыштың үстіне апарып қойды. Келіншектің бойы кішкентай. Өзі қуыршақтай. Таразыны басынан асыра әрең көтерді де, тоңазытқыштың төбесіне іліктірді әйтеуір.

Көңілі көтеріліп қалғандай ма? Ыңылдап ән айтып жүріп, шай жасады. Сосын шалды шақырды шайға. Шалдың орны тоңазытқыштың бауырында еді. Тоңазытқышқа арқасын тіреп отыратын. Бергі бүйірінен ас үстелі қысып тұратын еді.

Шал шайға келді. Үстінде футболка. Бұтында – шеңіл шолақ шалбар. Кейде ши бұты бүгіліп, осы шолақ шалбармен сыртқа шығып келеді. Бұл шолақ шалбар шалға тіпті де жараспайтын еді. Көкшіл тартқан жіңішке тамырлар аралаған тозаңды балтыры, шіркін, көрінбей шалбар жасырып тұрсашы деп ойлайтын бұл. Шал олай ойламайды. Сол себепті де сирағы сидиып, қорбитып шолақ дамбал киеді.

Шал тоңазытқыштың бүйіріне арқасын сүйей отырды. Қобыратып газетін сүйрей келген. Оны үстелдің шетіндегі алма толы шұңғылдау ыдыстың үстіне жайып қойды. Сосын ұмсынып келіншек ұсынған шәшкесін ала бергенде, бағанадан үнсіз тұрған тоңазытқыш дүр сілкінді. Шәшкесін іліп, орындығына құйрығын нығырлай берген еді шал. Биік тоңазытқыштың үстінде әзер ілініп тұрған кішкене таразы тайып кетті де, бар салмағымен төмен зулап кеп, шалдың төбесіне сарт ете қалды. Шалдың мойны қалақтай еді. Иегі кегжең етті де, маңдайын ас үстеліне соқты. Таразы аунап ары кетті.

Келіншек мелшиіп отыр. Шайым суып қалды-ау деп ойлады сосын.

Шалдың мойны бұралып, шүйдесі бері қарап ас үстеліне жатып қалған. Ас үстеліндегі төгілген шайға қара қошқыл қан қатарласып, сүйкене жылжиды бірге.

…Шал жатын бөлмеде шалқасынан жатыр. Ұйықтап кеткен тәрізді. Кеудесі ақырын көтеріліп, басылады. Бетін жаялықтай қарала газетпен жауып алған. Газеттің бүктеу тұсынан шашырай қашқан шашы сығалайды.

Шал бес жыл бұрын зейнетке шыққанын айта кетейік және…

Данияр САЛАМАТ
qazaqadebieti.kz. сайтынан алынды.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӘҢГІМЕ

„ШОЛПАННЫҢ“ СІҢЛІЛЕРІ

– Сіз менің бұл қадамға қалай барғанымды білмейсіз ғой, – деді дауысы құмығып. Қараңғы бөлмеде кереует үстінде жүгініп отырған келіншектің сұлбасы кішірейіп қусырыла түскендей. Қыстығып жылағаны естілді.

– «Енді не істесем екен» деп аласұрғанда тапқан айлам осы болды. Ол екеуміз ұзақ жүргеніміз жоқ. Бірақ оны мен құлай сүйдім. Мойнына асылсам, аяғым жерге тиместей тұлғалы, ұзын жігіт еді. Аппақ, кең маңдайы, қара көзі жарқырап өзгеден ерекше болып көрінетін. Онымен құрбымның туған күніне келгенде өзге қыздардың оған қызығып, менен қызғанып қарағанын көрдім. Кеудемді мақтаныш сезімі биледі. Сол түні ол үйіне шақырды.

– Үйде ешкім жоқ. Мамам қала сыртына кеткен. Бізге қона сал, жатақханаң алыс қой. Ертең сонша жерден келіп жүресің бе?! – деді. Ол шақырса, жер түбіне кетуге де даяр едім. Қонып қалдым. Сол түні ол дегеніне жетті. Қарсылық қылар менде дәрмен де, ынта да жоқ еді. Өмірімді одан бөліп қараған емеспін. «Біз қосыламыз» деген сенімім зор еді. Содан былай бірге болуымыз жиілей түсті. Көп ұзамай екеуміз оның шешесіне тұтылдық. Ол шешесінен қатты састы, не айтып, не қойғанын білмей абдырады. Ал шешесі болса: «Уходи немедленно, шалава», – деп мені қуып шықты. Маған оның қорлау сөздері қатты соққы болды. Өз-өзіме әрең келдім. Қайткенде бір амал қылуым керек қой. Шешесіне барып бір-бірімізді сүйетінімізді айтып, барынша жалбарындым. Еркек мінезді кесек әйел екен. Түксиіп, жүдә, түсін жылытпады. Көз жасымды да елемеді. «Нам таких непутевых не надо, уходи!» – деді. Келіншектің солқылдап жылағаны естілді. Үнсіз тыңдағаным болмаса, не айтып жұбату керегін білмедім. «Құдай-ау, мұның бәрін маған неге айтып отыр?» – деп ойладым.

Қалалық инфекция бөліміне кеше түнде түскен болатынмын. Екі кештің арасында әбігерге түсе қалдым. Перзентханадан шығып келгеніме бір ай да толмаған еді. Алакеуімде ыңырси жылаған нәрестемнің дауысынан секем алып бесіктен шешіп алғанымда, демінен ыстық ұрып тұр екен. Қызуын өлшеместен дереу телефонға жармастым.

Сәйтіп, бірінші қабаттағы балалар бөлімінің уақытша «тұрғыны» болып шыға келдік. Бөлме іші қараңғы. Тек дәлізден түскен жарықпен ғана бөлме ішін байқастадым. Есіктің оң жағындағы төсекке жайғастық. Бір жастықтың көлеміндей ғана темірден құрсап жасалған бала төсегі де кереуеттің жанына қойылыпты. Бір палатада төрт-бес бала жатқан сияқты. Сол жақ терезенің алдында мен сияқты баласымен жатқан әйелді байқадым. Содан ем-шара бөлмесіне біраз сабылып, екпе салып келіп тыныштанғандай болдық.

Санитардың палата ішіндегі тықырынан ояндым. Таң да атып қалыпты. Бөлме іші айқындала бастады. Дәрі-дәрмек салынған арбасын сүйреп медбике де жетті. Балама түнде салынған дәрі әсер етті ме, тыншып ұйықтап қалыпты. Енді аңғардым, бөлмедегі кішкентай бала саны – үшеу. Үшінші кереуетте жатқан сәбидің біз сияқты қосшысы жоқ. Оянған күйі өзімен-өзі уілдеп кереует басындағы темірмен ойнап жатыр. Сәбидің ересек жандай байсалды қалпына таңырқап жанына жақындадым. Маған көз тоқтата қарап, езу тартты. Қандай сүйкімді?! Көзі қап-қара, мойылдай, өңі аппақ, монтаны кейпі адамды еріксіз баурайды. Қол-аяғы ғана тым әлсіз көрінді.

– Тастанды балалардың жаны сірі. Көрдіңіз бе, жыламайды да.

Палаталас келіншектің жаныма келгенін аңғармаппын. Ортадан кіші, бәкене бойлы, талдырмаш келген ақсары келіншек екен. Дөңгелек жүзі, қазақ қыздарына тән дөңгелей біткен кішкентай мұрны, қой көзі жұмсақ қарасты, жылы көрінді.

– Кеше қатты қызумен түскен. Балалар үйінде бұларға кім қарайды дейсіз?! Бұнда да жылап жатты. Кешеден бері көтерген адам болмады. Санитарлар тамақ беріп жүрген. Мен де баламмен әуре болып отырып жанына келмеппін, енді көріп тұрмын, – деді.

Бір бөлмеде ересек екеуміз болғаннан ба, келіншекпен тез тіл табысып кеттік. Өзі сөзуар екен. Сәйлегенде кішкене мұрны пүштиіп, ішкі сезім-күйі бет құбылысына шығады да, тыңдаушысын әңгімесімен еліте түсетіндей. Сөзді де шапшаңдау айтып, соңын созыңқырай түседі. Балзия есімді бұл келіншектің Балқия есімді егіз сыңары бар көрінеді. Бөлмеде бір өзі болған соң іші пысып қалған болуы керек, ана-мынаны айтып, кешке дейін талай әңгіменің басын қайырды. Баламның сырқатының беті қайтып көңілім жайланған соң әңгімеге мен де кетәрі емес едім. Енді, міне, әңгіменің жеткізген жері. Түн жарымында қараңғы бөлмеде екеуміз де төсектерімізде суырлар сияқты шоқиып отырмыз. Ол әңгімесін жалғады.

– Жігітім шешесінен аса алмайды екен. Содан қайтып ол маған төбесін көрсетпеді. Ең сорақысы – одан құрсақ көтергенім. Бір айға толмаса да әйел адам сезеді ғой. Сол күндері қалай жүріп-тұрғаным есімде жоқ. Көшені кезіп, сенделіп бөлмеге келсем, құрбым отыр. Әбден жайғасып алған, менің опа-далабым мен духиымды жаққан. Иісі мүңкіп тұр. Біреудің өз затыма тиіскенін жеккөремін. Ұнатпадым, бірақ сыр бермей, шай қойдым. Мені қыдыруға шақыра келіпті. Құрбымның әлдебір класташы бар болатын. Алдында бір таныстырғанда оған аса ынғай бермегенмін. Содан мен жоқта бір рет келіп кеткенін естідім. Құрбыма шай беріп отырып әңгіме ауанында оны ауызға алдым. Аты Айдын болатын.

– Ой, Балзия, айтпақшы, білесің бе? Бүгін Қанаттармен бірге Айдын да алаңға келеді ғой, – деді.

Олармен алаң ортасында жолықтық. Дәл осы кездесуді ұзақ күткендей менімен сонша ықыластана амандасты.

– Қалыңыз қалай? Содан бері мені бір іздемедіңіз ғой, – дедім өкпелеген сыңаймен. Не дерін білмей тосылып қалды. Алаңға қыдыруға бет алғанда да өзгелерден озып алдыңғы жаққа кетіп қалдым. Құрбым қатарласып келіп:

– Айдынды қинай бермесеңші. Қипақтап, сағаң қалай жақындарын білмей жүр, – деді.

– Қинала түссін, жүдә, жаны шықпайды, – деп күлдім.

Келесі күні Айдын мені киноға шақырды. Кино басталғанда маған оның көз алмай қарап отырғанын сездім. Шынтақ қойғышқа сүйенген болып оған қарай бейімделіп отырдым. Осыны жақсылыққа жорыды ма, ол еңкейіп сүймек болды. Бірден бетімді бұрып әкеттім. Кинодан шыққан соң ол өз қылығы үшін кешірім сұрады. «Айдын, сен мені түсін, мен бұндайға аса жауапты қараймын. Рас, бүгін танысып отырғанымыз жоқ. Бір-бірімізді біраздан білеміз. Күн өткізбекке бекер салпылдап жүретін қыздардың да қатарынан емеспін. Тек барлығы босаға аттаған соң болғанын қалаймын», – дедім. Содан көп ұзамай, «отбасын құрайық» дегенді айтты-ау! Біздің жақтың жігіті еді. Үйіне келін қылып түсіретін болды. Сәйтіп, апалаң-топалаңмен күйеуге тиетін болдым.

Сол күні шарқ ұрып дәрігер іздедім. Бұл сырымды ешкім білмейтін. Құрбым да бейхабар болатын. Сіңліме айтуға тура келді. Ол ауруханада медбике еді. Қаладағы дәрігерлердің көбін таниды. Сіңліммен ақылдасып, дәрігерге бардым. Оның да белгілі бір уақыты болады екен. Егер сол күні онымен бірге болмасам, тіктірген перденің де еш пайдасы болмағаны.

Құруншылармен сіңлім де келді артымнан. Келгеннен екі көзі менде. Екеуміз көпшіліктен сытылып әрең дегенде оңашаландық.

– Қалай болды?

– Ух, аман өттім, – деп жылап жібердім. Сіңлім де естігелі жанын шүберекке түйіп жүр екен. Екеуміз ағыл-тегіл болдық. Иә, апай, менің басымнан осындай күй өтті ғой. Қазір ойлап қарасам, менің емес, әлдекімнің басынан өткендей. Біздің жақта мұндайға қатты қарайды. Әкешешем менен безіп кетер еді, жүдә. Солай зар жылап қалар едім. Мен неге жылап өмір сүруім керек? Менің де бақытты болуға қақым бар…

Мұқағали бір өлеңінде:

«Адамға ең оңайы – ойнап-күлу,
Ең қиыны – адамның сырын білу», – деген екен. Міне, алдымда бар сырын ақтара салған жас келіншекке не айтарымды білмей үнсіз қалдым.

Біздің палатамыз бірінші қабатта еді. Терезесі шағын паркке қараған. Үйден келгендер терезеден әкелгендерін беріп, сәйлесіп қайтатын. Келесі күні Балзияның күйеуі келді. Орта бойлы, дөңгелек жүзді, сары жігіт көрінеді. Балажан екен. Әкелген ойыншықтарын терезеден беріп, балаға емініп біраз айналды. Балзия баласына:

– Әне, папаң сені сағынып қалыпты, – деп жадырай түсті. Күйеуіне еркіндігі көрініп тұр. Ана-мынаны айтып, тапсырма беріп жатыр.

Кешкі шайда Балзия түндегі әңгімеге қайта оралды.

– «Бұл неге барлық сырын ақтарды» деп отырған шығарсыз.

– Түсінемін. Мен – бейтарап адаммын. Енді мені қайтып көрмеуің де мүмкін. Сосын айттың ғой, иә?!

– Шынымды айтсам, ішіме сыймай кетті, – деді.

– Баяғыда өзіңдей бір әйел сырын айтар жан таппай ауыл сыртындағы құдыққа барып айғайлап әңгімесін айтады екен. Содан құдық желмен жаңғырығып шөпке жеткізеді, шөп малға жеткізеді, мал адамға жеткізеді екен дейтін тәмсіл бар.

– Қалай түсінсем болады? Сырыңды жаямын дегеніңіз бе?

– Жоқ, оған алаң болма.

– Негізі өзің нағыз Шолпанның сіңлісі екенсің, – дедім.

– Ол кім?

– Мағжан ақынның Шолпан деген кейіпкері болған. Шолпан жұлдызындай суық. Атын да әдейі солай қойған ғой. Ол да сендей бақыт іздеген. Өзі ғана бақытты болуды көксеп, бар әрекетті аянбай жасаған.

– Әрине, кім де болса бақытты болғысы келеді ғой.

– Иә, барлығымыз – адамбыз, пендеміз. Қателесетін кездеріміз де болады. Әркім әр жолды таңдайды, түрлі әрекетке барады. Тек сол әрекеттеріміз өзгенің тағдырын тарамыстай тартып, қусырып жататынын ойлай бермейміз ғой.

– Мүмкін! Сонымен, әйел бақытты болып па?

– Жоқ. Соның қисыны келмепті.

– Неге?

Ең негізгі дүниені жоғалтып алыпты. Қазақ әйеліне тән болмыстан ада өзгеше мінез танытыпты. Ата-ана, кейуаналардан қалған сара жол, алтын өзек болған. Қазақ әйелі өз бақытын ғана көксемеген ғой.

– Ой, апай, ол – жай сөз ғой, жүдә. Ұзатылған қыздарға «Жаңа жұртыңа бақытты боламын деп барма, бақытты қыламын деп бар», – деп жатады. Осы сөзден құсқым келеді. Нағыз өтірік қой.

– Мүмкін, оның рас та шығар. Қазір айта-айта талай сөзді жауыр қылғанбыз. Дегенмен бақыт дегенді қате түсініп жүрміз-ау осы. Менің енемнің айтатын бір сөзі бар: «Ит екеш иттің де көлеңкесі болады. Біреуге пайдасын тигізеді. Ит құрлы жоқ па екен?!» – дейтін. Бәрі де өзімшілдіктен туындап жатады ғой.

Балзия үнсіз қалды.

– Ата-енең бар ма? – деп сұрадым.

– Иә, бар.

– Қиын екен.

– Нені айтасыз?

Олар баланды «өз тұқымымыз», ал күйеуің «өз балам» деп жүр ғой.

Енді осымен қарап қалмаспыз. Алла қаласа, тағы да бала болады ғой.

– Иә, Тәңір бергенінен жаңылмасын!

– Апай, мені бір безбүйрек деп ойлайтын шығарсыз, жүдә. Бірақ қараңызшы, мендей қыздар аз ба?! Әне, бір дәлелі… Көз алдыңызда жатыр ғой тастанды бала. Оның шешесінен менің айлам асқан шығар. Осы күні талай қыз жүр орамалға оранып. Түнімен «тик-тоқта« аузына келгенін құсып отырғандар да бар. Желіде сәтті некеге тұрғысы келетін «иманды» қыздардың жарнамасы толып жүр. Оларда қайдағы иман?! Бар мақсаты – ақ-адал болып көрініп күйеуге тию. Біздің ауылда бір қыз болатын. Әбден бұзылғанын бәрі білетін. Сол қалаға келгеннен хиджап киіп, бір діндарға күйеуге тиіп алыпты деп естідім.

– Орамал салғанның бәріне күйе жағуға болмас, шын иман келтірген адал жандар да бар ғой.

– Иә, апай, мүмкін ниеті дұрыстары да бар шығар. Бірақ қараңызшы, қазір кім көп?! Хиджаб киетіндер жауыннан кейінгі саңырауқұлақтай қаптап келеді. Тіпті кейбірі қара жамылып алады. Біздің бір құрбымыз: «Маған қара жарасады. Қара кисем, бетім аппақ, өзім арық көрінемін», – дейтін. Сол сияқты онысын сән көріп жүретіндер де бар. Так что, апай, өз бақытым үшін істеген ісімді қате демеймін, – деді.

Тағы да үнсіз қалдым. Айтарым жоқтығынан емес, айтқаныммен пайдасы жоғын білдім. Иә, қазақ әйелін бақытты қыламыз деген ұранмен келіп, ұлттық болмысымызды өзгерткен, ал бүгінде: «Өзіңді ойла! Өзің үшін өмір сүр», – дейтін насихат қан-ділімізге әбден сіңіп кеткен соң, бірдеңе деу қиын.

Палата бұрышындағы сәби кереуетіне жақындап, тастанды баланың бетіне үңілдім. Жата-жата басы да жалпая түскендей. Маған қарап күліп қояды тағы. Қандай сүйкімді бала! Қара көзі, момақан жүзі жүректі елжіретеді. «Енді тағдырың не болар?! Байғұс-ай, сенің шешең неден жазып, неден жаңылды екен?! Қазіргі күні қандай екен?! Бірақ сенің анаң әлдеқайда адал болар, аярлыққа жетпеген шығар» деген ой келді.

Береке ЖҰМАҚАЕВА
qazaqadebieti.kz. сайтынан алынды.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

НАЛОГИ

ВСЕ О ВСЕОБЩЕМ ДЕКЛАРИРОВАНИИ: ВОПРОСЫ И ОТВЕТЫ

В Комитете государственных доходов МФ РК ответили на вопросы, поступающие по всеобщему декларированию, сообщает Zakon.kz.

Кого коснется очередной этап всеобщего декларирования в 2024 году и когда сдавать декларации?

С 2024 года обязаны представить декларацию руководители, учредители (участники) юридических лиц, ИП, а также их супруги. Срок представления декларации до 15 сентября 2024 года.

Почему в декларации отражаются наличные деньги только до 10 000 МРП?

Доля безналичных платежей увеличилась в 2023 году и составила 86%. Помимо взрослых, карты оформляются на детей. Учитывая незначительный объем наличных денег в обороте, при декларировании каждый гражданин вправе отразить наличные деньги в сумме не более 34,5 млн тенге (10 000 МРП).

Остальные деньги, свыше 34,5 млн тенге, удостоверяются банковской выпиской (по состоянию на 31 декабря отчетного года), это пригодится для подтверждения крупных приобретений в будущем.

Каким образом налоговые органы узнают о доходах из зарубежных источников?

Министерство финансов с 2021 года получает сведения о доходах казахстанских граждан поступивших на счета в иностранных банках. Эти данные поступают в рамках многостороннего соглашения компетентных органов об автоматическом обмене информацией о финансовых счетах (CRS).

Ежегодно информация поступает от 80 стран, основные страны — это ОАЭ, Великобритания, Турция, Франция и другие.

Поступают следующие сведения:

- остаток денежных средств на банковских счетах;
- суммы полученных дивидендов;
- суммы полученных вознаграждений (процентов) по счету;
- суммы выручки от продажи активов и прочих доходов.

Только в текущем году по итогам камерального контроля доходов в иностранных банках 568 граждан уплатили налогов на сумму 3 млрд тенге.

Когда высокопоставленные чиновники будут публиковать свои декларации о доходах и имуществе?

Согласно закону «О противодействии коррупции» (ст. 11) сведения, отраженные в декларации, будут размещаться кадровыми службами государственных органов на их официальных интернет-ресурсах. Публикация такой информации начнется после 1 января 2025 года.

Опубликованию подлежат сведения лиц, занимающих политические и административные госдолжности корпуса «А», депутатов Парламента, Уполномоченного по правам человека, судей, лиц, исполняющих управленческие функции в субъектах квазигоссектора.

Что произойдет, если неправильно заполнить декларацию?

Любые ошибки или неточности можно устранить самостоятельно путем подачи дополнительной декларации.

Непредставление декларации либо недостоверное отражение сведений на первый раз влечет предупреждение. При повторном нарушении в течение года, за несвоевременное представление — штраф в размере 55 380 тенге (15 МРП), за недостоверное отражение сведений — штраф в размере 11 076 тенге (3 МРП).

По нарушениям, повлекшим неуплату налога, штраф составит 200% от суммы неуплаченных налогов, за повторное нарушение — 300% (при сокрытии объекта налогообложения).

Нужно ли отражать в декларации дорогое брильянтовое колье?

Вы вправе отразить любое дорогостоящее имущество стоимостью свыше 3,45 млн тенге (1000 МРП) в декларации, при наличии оценочной стоимости на 31 декабря 2023 года.

Оценка должна быть в любой день до сдачи декларации (до 15 сентября), можете сделать в любой оценочной компании.

Как отразить в декларации договоры займов?

Договоры банковского займа не подлежат отражению в декларации.

Но отражаются иные долговые обязательства перед другими физическими или юридическими лицами, так же долги, подлежащие возврату. При этом согласно нормам Налогового кодекса договоры займа, должны быть нотариально удостоверены (п. 2 ст. 631 НК).

Нотариальное удостоверение договоров обеспечит достоверное отражение размера долга и обязательств физического лица.

Порядок удостоверения договоров регламентируется главой 8 закона «О нотариате», сроки совершения нотариальный действий определены статьей 40.

Нотариально удостоверить долг нужно до момента подачи первоначальной декларации (срок представления до 15 сентября 2024 года), так как отражение долгов и обязательств возможно только в первоначальной декларации, дополнения не будут приняты.

Подлежат ли декларированию подарки на юбилеи, свадьбы и иные торжества?

Дорогие подарки (деньги, квартиры, автомобили и т. д.) стоимостью свыше 3,5 млн тенге (1000 МРП) за единицу, отражаются в декларации, как безвозмездно полученное имущество.

Если подарки получены от физических лиц и не для бизнеса, то налогами они не облагаются.

Нужно ли отражать домашних животных в декларации?

В декларации по желанию можно задекларировать животных дорогих пород, стоимость которых также превышает 3,5 млн тенге (1000 МРП) за единицу. Например, породистый скакун, экзотическое животное.

Сведения по сельскохозяйственным и домашним животным органы государственных доходов получают от уполномоченных органов.

Можете пошагово объяснить как сдать декларацию?

Инструкция по заполнению декларации размещена на сайте КГД в разделе «Всеобщее декларирование».

ПЕНСИЯ

ОФОРМИТЬ ПЕНСИЮ РАНЬШЕ ВРЕМЕНИ СТАЛО ПРОЩЕ

ОФОРМЛЕНИЕ ПЕНСИОННОГО АННУИТЕТА, НАЗЫВАЕМОГО РАННЕЙ ПЕНСИЕЙ, УПРОСТИЛИ В КАЗАХСТАНЕ. ТЕПЕРЬ ДЛЯ ЭТОГО ДОСТАТОЧНО ОБРАТИТЬСЯ В СТРАХОВУЮ ОРГАНИЗАЦИЮ. О ДАЛЬНЕЙШЕМ ПРОЦЕССЕ ЧИТАЙТЕ В МАТЕРИАЛЕ NUR.KZ.

У казахстанцев есть возможность использовать свои пенсионные накопления не только для покупки жилья или оплаты лечения, но и для оформления пенсионного аннуитета, который позволяет оформить пожизненные выплаты из компании по страхованию жизни (КСЖ) на восемь лет раньше достижения традиционного пенсионного возраста.

Как рассказывают в Едином накопительном пенсионном фонде (ЕНПФ), с 1 января 2024 года будет введен новый порядок перевода денег в страховые организации по договорам пенсионного аннуитета (ДПА). Благодаря нововведению казахстанцам будет достаточно обратиться в выбранную компанию по страхованию жизни для заключения ДПА.

То есть, как раньше, подавать отдельное заявление в ЕНПФ о переводе пенсионных накоплений в КСЖ больше не нужно.

Как далее будет проходить процесс оформления пенсионного аннуитета:

- страховые организации передают данные о заключенных ДПА в Государственное кредитное бюро (ГКБ) через единую страховую базу данных;
- ГКБ передает в ЕНПФ сведения о заключенных ДПА, полученные от страховых организаций;
- ЕНПФ осуществляет сверку полученных данных и в течение 5 дней с даты получения сведений от ГКБ переводит деньги в страховые организации;
- страховая организация, получив пенсионные накопления, уведомляет своего клиента о поступившей сумме и вступлении в силу ДПА.

Таким образом, процесс оформления пенсионного аннуитета стал значительно проще в Казахстане. Однако гражданам следует самостоятельно принять решение, оформлять ДПА или нет.

У него есть как преимущества перед пенсией из ЕНПФ, так и недостатки. Так, например, деньги из страховой организации будут выплачиваться пожизненно, а из пенсионного фонда — пока не закончатся накопления. При этом деньги в ЕНПФ находятся под защитой государства от инфляции, а переведенные «страховщику» — нет.

Напомним, чтобы оформить пенсионный аннуитет, на пенсионных счетах казахстанцев должна находиться определенная сумма, и ее размер зависит от возраста вкладчика. Например, у мужчин в 55 лет на счете должно быть минимум 8 млн тенге, а у женщин в 53 года — 10,5 млн тенге. Поэтому данный страховой продукт может быть недоступным для некоторых граждан.

К СВЕДЕНИЮ ПЕНСИОНЕРОВ

НА КАЗАХСТАНСКИХ ПЕНСИОНЕРОВ ОФОРМЛЯЮТ КРЕДИТЫ

В КАЗАХСТАНЕ НЕКОТОРЫЕ ФИРМЫ ПРОДАВАЛИ И УСТАНОВИЛИ ФИЛЬТРЫ ДЛЯ ОЧИСТКИ ВОДЫ ПО ЦЕНЕ В НЕСКОЛЬКО РАЗ ВЫШЕ РЫНОЧНОЙ, СООБЩАЕТ ZAKON.KZ.

Жители Акмолинской области сообщили, фильтры не соответствовали своим свойствам. Также они отметили, что фильтры воды оформлялась представителями фирм в кредит через мобильные приложения. Они обратились в Департамент торговли и защиты прав потребителей.

«Заявители — одиноко прожи-вающие пенсионеры и пожилые люди. Они соглашались на установку фильтров воды, ведь для здоровья полезно. Установленные фильтры воды не соответствовали заявленным требованиям: вода не становилась чище», - рассказали в Департаменте.

Также за помощью обратилась женщина. Она попала в аналогичную ситуацию с установкой фильтра воды, которым она не могла пользоваться.

«Специалисты оказали правовую помощь. В результате кредит аннулирован, фирма вернула деньги в полном объеме в размере 370 000 тенге», - рассказали в ведомстве.

Вместе с тем, отмечается, что статья 15 закона «О защите прав потребителей» устанавливает права потребителя:

- соразмерного уменьшения покупной цены, которая выражается в возмещении денежной суммы потребителю ввиду ненадлежащего качества товара. Данное требование потребитель имеет право предъявить продавцу или организации, выполняющей его функции на основании договора;
- безвозмездного устранения недостатков товара потребитель вправе предъявить продавцу либо изготовителю после их обнаружения;
- возмещения своих расходов на устранение недостатков товара;
- замены на товар аналогичной марки (модели, артикула);
- замены на такой же товар другой марки (модели, артикула) с соответствующим перерасчетом покупной цены.

Потребитель вправе отказаться от исполнения договора и потребовать возврата уплаченной за товар денежной суммы.

Таким образом, вышеуказанные требования, потребитель вправе предъявить по месту покупки товара, если иное не предусмотрено договором.

Потребитель имеет право предъявить требования при условии, что они обнаружены в сроки, установленные статьей 17 Закона «О защите прав потребителей».

Бейсенбі - Четверг, 7 наурыз

ҚАЗАҚСТАН

06.05, 03.40 «Шаңырақ»
06.30 «Күй керуен»
07.00 «Таңшолпан»
10.00,13.00, 15.00, 20.00, 00.10 «Ақпарат»
10.10, 18.00 Т/х«Қилы күндер»
12.20, 13.10, 21.25 Т/х«Ауыл мұғалімі-2»
13.30, 02.45 «Өмір көркем»
14.35«Отандық бренд»
14.50 «Ақорда»
15.15 «Апта»
16.05 Т/х«Сезім толқыны»
19.00 Құрсаудағы қыз
20.30,00.40 «Ашық алаң» ток-шоу
22.15 Телехикая «Бауырлар»
23.10 «1001 түн»
01.35 «Сана»
02.45 Өмір көркем

ХАБАР

05.00 «Принцесса Монако»
07.00 «Оян!»
10.00 «Бізге хабарласқан»
10.25 Мультфильм
11.50 Мультсериал
12.00, 20.00 Т/х«Алданған үміт»
14.00 Т/х «Бозторғай»
15.00Т/х «Впереди день»
18.00 Новости
18.20 Ток- шоу «Итоги»
19.00 Жаңалықтар
19.20 Ток шоу «Талқы»
21.45 Хабарлайк
22.30 «Жаңбырлы ғұмыр»

АСТАНА

06.00 «Қош келдіңіз!»
06.50 Т/х «Ене»
07.20 М/с «Маша и медведь»
09.00,21.00 «Осман-4»
10.00,22.45 Т/х «Ана бақыты»
12.00 «Кеш келген махаббат»
13.00,23.45 Т/х «Кэ Бэк»
14.20 Өткінші жаңбыр
15.00 Сериал «Склифософ-ский»
16.00 Ради любви я все могу
20.00 «Астана таймс»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Тамада батл»
07.00,03.30 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.15 «Жить здорово»
11.10 «Давай поженимся!»
12.00 Домроботница
14.00, 01.45 Новости
14.15, 02.00 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.00 Басты жаңалықтар
19.00, 02.15 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Сериал «Реализация»
00.20 Сериал «Знахарь»

КТК

07.05 «Дау-дамайсыз»
07.30 Т/х «Жан жылуы»
08.00, 02.50 Т/х «Бақытты аңсағандар»
11.10, 01.20 «Юморина»
12.40 Мелодрама «Бриллиантовое сердце»
15.00 Т/х «Қыл үстіндегі тағдыр»
19.30,04.00 Кешкі жаңалықтар
20.00, 02.05 «Астарлы ақиқат»
21.00 Вечерние новости
21.40 Мелодрама «Маруся»
23.30 Остросюж.детектив «Холодные берега»
01.20 «Было дело»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 «Ділмар»
11.40 «Әсем әуен»
12.00 «Бүгін»
12.30 «Ой-сарап»
13.00 «Мақсатына жеткендер»
13.30 «Шаңырақ»/тікелей эфир
14.20 «Әсем әуен»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 «Олжа»
17.00 «Әсем әуен»
18.00 «Сегодня» /тікелей эфир
18.30 «Ой-сарап»
19.00 «Менің арманым»
19.30 «Әсем әуен»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 03.30 Әзіл студио
07.00 «Күліп ал»
08.00, 23.10Т/х «Чукур»
09.00, 01.40 «Тайм вайн»
09.30, 02.20 «Tik-Tok» шоу
10.00 Т/х «Пиноккио»
11.20, 12.30 Мультсериал
11.40 ИП Ман
14.20 Кино ИП Ман 2
15.00 Кодекс Киллера
17.10 Кино
20.00 Информбюро
21.00 Кино «Снайпер»
00.10 «31 әзіл»
03.00, 04.30 Ватсап
03.50 «1001 әзіл»
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
07.00, 01.00 Т/х «Ұлы дала жанұясы»
07.30 «Айна онлайн»
08.30, 02.00 Т/х «Ата ана бала шаға»
09.20, 17.40 Сериал «Любимые дети»
11.20 Х/ф Гламур для дур
14.40 Т/х 12 күн
15.00 Т/х «О махаббат»
16.00, 22.50 Т/х «Шабдалы 18»
17.10 «Жұлдызды шаңырақта»
17.40 Возвращение
19.40 Сериал
21.40 «Сериал Гости из прошлого»
22.20 Т/х «Махаббат қызық хикая»
00.00 Т/х «Жалдамалы әйелдер»
02.40 «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Жұма - Пятница, 8 наурыз

ҚАЗАҚСТАН

06.05, 03.10 «Жәдігер»
06.25 «Ару ана» концерт
06.55 «Дәуір даналары»
07.30 «Тақиялы періште»
09.10,01.30 «Көңіл толқыны»
10.00,18.00 Телехикая «ҚИЛЫ КҮНДЕР»
11.00, 19.00 Телехикая «Құрсаудағы қыз»
12.00 «Жан анам» концерт
14.30 «Күлшеқыз»
15.40 «Әйел шуағы»
16.15«Әнім сен едің...»
20.00 «Жар-жар»
21.40 «Әлемнің жарығы»
23.00 «Әзіл әлемі»
00.20 «Парасат майданы»
00.55 «Әйел шуағы»
02.20 «Бірегей»

ХАБАР

05.00 Концерт «Жүректегі көктем»
07.00 Тікелей эфирде «Оян!»
10.00 «Куда сходить? Что посмотреть?»
10.20 Концерт «Сіздер үшін,арулар»
12.00,20.00 Телехикая «Алданған үміт»
14.00,21.45 Сериал «Жаңбырлы ғұмыр»
15.00 Концерт «Әлемнің жарығы»
16.00 Кино «Большая маленькая жизнь»
18.00 Новости
18.25 «Итоги» ток-шоу
19.00 Жаңалықтар
19.25 Ток-шоу «Талқы»
22.30 Концерт «TURAR»
00.30 «Әсем әндер»

АСТАНА

06.00 «Қош келдіңіз»
06.45Т/х «ЕНЕ»
07.15 М/ф «Машаи медведь»
09.00, 21.00 «ОСМАН-4»
10.00, 21.55 Т/х «АНА БАҚЫТЫ»
11.20 «КЕШ КЕЛГЕН МАХАББАТ» т/х
11.50«Қоғам назарында»
12.10«Эксперимент»
12.20 Т/х «Шанъян ханшайым»
13.25 Х/ф «Достучаться до мужчин»
15.30 «Жажда мести»
18.40 «МузАРТ»
23.10 «Шанъян ханшайым»
00.00 «Ән мен әнші» концерті

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той базар»
08.00 «П@утина»
09.00 Х/ф «Моя старшая сестра»
10.50 Т/с «Жемчужная свадьба»
14.30«QOSLIKE»
18.30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19.00 «KOREMIZ»
20.00 «Главные новости»
20.30 «Парламент ONLINE»
20.50 «Поле чудес»
22.00«Ребенок с гарантией»
01.35 «Новости»
01.50 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
02.05«KOREMIZ»
02.50 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
03.20 «П@YTINA»

КТК

07.05«Әнім сен едің»
07.20 «Ару көктем»
10.00 Х/ф «Материнское сердце»
13.50 Х/ф «Маруся»
17.55«Гүл сыйлайық анаға»
21.10 Х/ф «Маруся»
00.45 Х/ф «Гламур для дур»
02.10 «Сұлу бой жеткен»
03.30 «Әнім сен едің»
04.20 «Мерекелік концерт»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 «Өзекжарды»
11.30 «Әсем әуен»
12.00 «Сегодня»
12.30 «Ой-сарап»
13.00 «Менің арманым»
13.30 «Шіркін-ай»
14.15 «Әсем әуен»
14.30 «Ғибрат»
15.00 Т.Серіков пен Б.Сейдуалиеваның концерті
17.00 «Шашу»
17.50 «Жетісу жауһарлары»
18.00 «Иман нұры»
18.30 «Ой-сарап»
19.00 «Экономtime»
19.30 «Ел мен жер»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Менің балалық шағым»
22.45 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00 Әзіл студио
07.00 Информбюро
08.00 «ЧУКУР» т/х
09.00 Time Vine
09.30 TikTok show
10.00 Т/х «Всё из-за мужиков»
12.20 «Шымкент шоу-2022»
14.40 «Тайна Коко»
17.00 «Қалаулым»
20.00 КИНО «Малефисента»
22.00 КИНО «Ангелы Чарли»
00.50 КИНО «Взрывная блондинка»
03.20TikTok show
03.40 What 's up?
04.00 Әзіл студио
04.50 1001 Әзіл
05.00 BALA BATLLE
05.20 What 's up?

7 КАНАЛ

06.00, 04.50 «Қуырдақ»
07.00 «Бұл өмірде»
07.30,02.30 «Айнаонлайн»
08.00Телехикая «Ата-Ана. Бала-Шаға»
09.00 «Давай найдем друг друга»
11.10 Т/с «Ничто не случается дважды-2»
13.30 Телехикая «Махаббат,қызық хикая»
14.30,00.40«Әлемнің жарығын»
16.10 Т/с «Достучаться до мужчин»
18.10 Концерт «Сенемін мен»
20.40 Телехикая «Доченьки»
02.10 «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Сенбі - Суббота, 9 наурыз

ҚАЗАҚСТАН

06.05,03.15 «Күй-керуен»
06.35 «ШАҢЫРАҚ»
07.05,01.00 «Әйел шуағы»
07.40,01.35 «Әлемнің жарығы»
08.50 М/ф «Күлшеқыз»
10.00,18.00 Т/х «ҚИЛЫ КҮНДЕР»
11.00,19.00 «Құрсаудағы қыз»
12.00 «Әзіл әлемі»
13.40 «Жар-жар»
15.30 «Жат бауыр-2»
17.00Ақпарат
17.20 «Көңіл толқыны»
20.00 «Егіз лебіз»
22.15 «Бауырлар»
23.10«Жарқын жүздесу»
02.45 «Әйел әлемі»

ХАБАР

05.00 Т/х «ҮКІМ»
08.00 Концерт «Жан Анам»
10.00 «Шпионы по соседству»
12.00 «Гарфилд»
13.15 «Артур и Минипуты»
14.00 «XXI ғасыр көшбасшысы»
15.00 «Алғашқы»
16.00 Т/х «КЕЛІНЖАН-4»
17.45 «Қызық times»
19.00 «Бес жұлдыз»
21.00 «7 күн»
21.40 «Национальный интерес»
22.40 Х/ф «Сможете ли вы меня простить?»
00.40 «Қыз жылаған»

АСТАНА

06.00 «Қош келдіңіз»
06.45 «ЕНЕ» т/х
07.15М/ф «Машаи медведь»
09.00, 21.00 «ОСМАН-4»
10.00, 21.55 «АНА БАҚЫТЫ» т/х
11.20 «Достучаться до мужчин»
13.20 Х/ф «Многодедный»
15.00 «Ән мен әнші»
18.00 «ЗУ-ЗУ КҮЛПӘШ»
20.00 «SarapTimes»
23.10 Х/ф «Агашки по вызову»
00.50 «Жұлдызбысың?»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той базар»
07.55 «П@утина»
09.00«Лучше всех!»
10.45 Х/ф «Трудно быть мачо»
13.00 Сериал «Три сестры»
16.50 «ИВАН ЦЕРЕВИЧ И СЕРЫЙ ВОЛК-4»
18.30 «АЙНА»
19.00 Х/ф«Любит не любит»
20.35Сериал «Если любишь-скажи»
00.35 «Дура»
02.50 «Айна»
03.20 «П@утина»

КТК

07.05 «ҮЛКЕН ҮЙ», Т/х
09.35«Юморина»
11.00 Х/ф «Маруся»
15.00 «Өткен күндер»
17.00 «Әнім сен едің»
18.05 «ШАНШАР»
21.05 «Мне с вами по пути»
01.10 «Брат или брак-2»
02.50»ӨТКЕН КҮНДЕР
04.15»ҮЛКЕН ҮЙ», Т/х

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық»
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 «Менің балалық шағым»
11.40 «Әсем әуен»
12.00 «Иман нұры»
12.30 «Ой-сарап»
13.00 «Экономtime»
13.30 «Шашу»
14.15 «Жетісу жауһарлары»
14.30 «Ел мен жер»
15.00 «Шаңырақ»
15.50 «Әсем әуен»
17.00 «Шашу»
17.50 «Жетісу жауһарлары»
18.00 «Жас тілші»
18.30 «Өмірлік бағдар»
19.00 «Ұлт ұяты»
19.45 «Әсем әуен»
20.00 «Олжа»
20.30 Апта /қаз/
21.30 Апта /рус/
22.20 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00 Әзіл студио
07.00 «Машаи медведь»
08.00TikTokшоу
08.30 Time Vine
09.00 «Все из-за мужиков»
11.20 «LaFamila»
13.20 КИНО «Дос-Мұқасан»
16.20 КИНО «Ледниковый период»
18.10 КИНО «Малефисента»
20.10 КИНО «Малефисента. Владычица тьмы»
22.50 КИНО «Охотники за привиденями»
01.10 «Біздің шоу»
02.30 Time Vine
03.00 What's up?
03.30 Әзіл студио
04.00 1001 Әзіл
04.10BALA BATTLE
04.30 What's up?
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 04.50 «Қуырдақ»
06.40 «Тек қана қыздар»
08.50 Концерт «Сенемін мен»
11.20 Сериал «Стрекоза»
16.00 Концерт «Сіздер үшін арулар!»
19.00 Х/ф «Келин особого назначения»
21.00 Сериал «Линия жизни»
01.00 «Айнаonline»
01.30 «Келесі кім?»
02.30 «Жеңіп көр»
04.00 «Япырай»

Жексенбі - Воскресенье, 10 наурыз

ҚАЗАҚСТАН

06.05 «Ауылдастар»
06.35«Шаңырақ»
07.05 «Күміс көмей»
07.50 «Ұлы дала ұлағаты»
08.20 «16 қыз»
10.00, 18.00 Т/х «ҚИЛЫ КҮНДЕР»
11.00,19.00 «Құрсаудағы қыз»
12.00 «Егіз лебіз»
14.00 «Ән мен әнші»
15.30 «Жат бауыр-2»
17.00«Отандық брент»
17.20 «Көңіл толқыны»
20.00 «АПТА»
20.50 «АҚОРДА»
21.00 «Сағындырған әндер ай!»
22.15 Т/х «БАУЫРЛАР»
00.00 «Қазақстан дауысы»
01.55«Апта»
02.45 «АҚОРДА»

ХАБАР

05.00Т/х «ҮКІМ»
08.00 Концерт «Бірінші концерт»
10.00 Х/ф«Сможете ли вы меня простить?»
12.00 М/ф «Почтальон Пэт»
13.20 «Артур и Минипуты»
14.00 «Әсем әндер»
14.45 «Бес жұлдыз»
16.30 Т/х «КЕЛІНЖАН-4»
18.15 «Алғашқы»
19.30 «Қызық times»
21.00 «7 күн»
21.40 «Журналистік зерттеу бөлімі»
22.10 Мегахит. «Марли и я»
00.10 «Өке бақыты»

АСТАНА

06.00 «Қош келдіңіз»
06.50 «ЕНЕ» т/х
07.15 М/ф «Машаи медведь»
09.00, 21.00 «ОСМАН-4»
10.00, 21.55 «АНА БАҚЫТЫ»
11.20«Жажда мести»
14.25 «МузАРТ»
15.15,23.10 «ЗУ-ЗУ КҮЛПӘШ»
17.15 Х/ф «Ғашық жүрек или коктейль для звезды»
19.10 Х/ф «Агашки по вызову»
01.00 «Жұлдызбысың ?»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той базар»
07.45 «Воскресные беседы»
07.55 «П@утина»
08.50 «БЕЙКҮНӘ» Т/х
10.45 «ҚАЙМАҚ»
11.20Х/ф «Любит – не любит»
13.10 Х/ф «Три сестры»
17.00 «ӘГУГАЙ»
18.15 Х/ф «Крепкий»
20.00 «АНАЛТИКА»
20.45 «Я никогда не плачу»
00.35 «Благословите женщину»
02.35 «ӘГУГАЙ»
03.35 «П@утина»

КТК

07.05 «МАХАББАТ ӘЛЕМІ»
09.30 «ЮМОРИНА»
11.20 Т/с «Мне с вами по пути»
15.30 «Өткен күндер»
17.20 «Қайтар маған»
20.00 «КЕЛ, ШЫРҚАЙЫҚ!»
21.00 «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ»
22.00 «Портрет недели»
23.00 «Любовь и другие иллюзии»
01.15 «ЮМОРИНА»
03.30 «Қайтар маған»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
09.00 «Талқы»
10.00 «Әсем әуен»
10.30 «Бүгін»/«Сегодня»
11.00 М/ф «Татонка»
11.30 Д/ф «Мен ежелгі мәдениет куәгерімін»
12.00 «Әсем әуен»
13.05 «Архивтегі ақиқат»
13.30 «Шашу»
14.15 «Жетісу жауһарлары»
14.30 Д/ф «Ғажайып мәдениет»
15.00 «Әсем әуен» (концерты)
17.00 «Ойсарап»
07.05 «Әсем әуен»
09.00 Апта /қаз/
10.00 Апта /рус/
11.00 «Әсем әуен»
12.00 «Жас тілші»
12.30 «Өмірлік бағдар»
13.00 «Ұлт ұяты»
13.40 «Шашу»
14.30 «Әсем әуен»
15.00 «Шаңырақ»
15.50 «Әсем әуен»
16.20 «Мақсатына жеткендер»
17.00 «Әсем әуен»
18.00 «Единый народ»
18.30 «Әсем әуен»
19.00 «Өзекжарды»
19.30 «Арнайы репортаж»
20.00 «Сапарлайық»
20.30 «Ділмар»
21.30 «Ел іші - өнер кеніші»
22.00 «Шіркін-ай»
22.45 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00 Әзіл студио
07.00 BalaFunny
07.30 «Маша и медведь»
08.30 «Күліп ALL»
09.00 TikTok шоу
09.30 Time Vine
10.00 «ТелеБинго»
10.25 «Дос-Мұқасан»
13.25А/ф «Ледниковый период»
15.15А/ф «Тайна Коко»
17.35 Х/ф « Малефисента. Владычица тьмы»
20.15 КИНО «Человек паук-3»
23.15 КИНО «Заложница»
01.15 «31 әзіл»
02.00 «Біздің шоу»
03.30 What's up?
04.00 1001 Әзіл
04.10 Ризамын
04.30 BalaFunny
05.00 What's up?
05.20Әзіл студио

7 КАНАЛ

06.00, 04.50 «Қуырдақ»
06.10 Концерт «Сіздер үшін арулар!»
09.00 «Юморина»
12.00 Сериал «Линия жизни»
16.00 Өнер қырандарының мерекелік кеші
19.30 Сериал«Семейное дело»
23.40 Х/ф«Зере»
02.00 «Келесі кім?»
02.30 «Жеңіп көр»
04.00 «Япырай»

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ

ТҮСІНДІРУ ЖҰМЫСЫН ТЕРЕҢДЕТУ КЕРЕК

Бүгінгі таңда мемлекетімізде бірегейлі өзекті мәселелердің бірі – сыбайлас жемқорлық болып отыр. Сыбайлас жемқорлық тек қана Қазақстанды ғана емес, әлемнің басқа да елдерін толғантқан мәселелердің бірі.

Үлкен әлеуметтік кесел болып табылатын ол, саяси даму тұрғысынан бір-біріне ұқсамайтын әлемдегі барлық елдердің қай-қайсысын да қатты алаңдататыны анық. Әлемнің көптеген елдеріндегі жемқорлыққа қарсы күрес қағидаларының бірі – Заң алдында барлық адамдардың теңдігі. Жемқорлық қылмыс жасаған азаматтар өздерінің әлеуметтік жағдайына қарамастан Заң алдында жауапкершілікке бірдей тартылады.

Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының негізгі басымдықтарының бірі осы зұлымдықпен күресу болып табылады. Оның алдын алу, орын алуына мүмкіндік туғызбау үшін барлық мекеме – ұйымдар, ұжымдар, қоғамдық ұйымдар, барлық азамат іске немқұрайлы қарамауы керек. Жеңұшынан жалғасқан жемқорлықпен күреске барша жұрт атсалысқанда ғана нәтижелі болмақ.

Бір айта кететін жай, сыбайлас жемқорлық ұғымымен жалғыз пара алуды ғана баламалауға болмайды. Өйткені, бұл қылмыстың осы түрінің көп көріністерінің бірі ғана. Қоғамымызда әлі болса жемқорлықтың орын алуы, еліміздің экономикалық дамуы мен оның өркендеуіне кері әсерін тигізетіні баршамызға белгілі. Осыған байланысты тек құқық қорғау органдары ғана емес, барлық мемлекеттік және қоғамдық құрылымдар, бүкіл әлеумет, әр азамат оған қарсы тұруға шешім қабылдауы керек, сонда ғана жемқорлыққа жол берілмесі анық.

Қоғамымызға қауіп төндіріп, орасан кесел келтіретін осынау келеңсіз әлеуметтік құбылысқа қарсы шаралар жүйелі түрде қатаң қолға алынып жатыр. Жемқорлықпен күрес арнайы дайындалған мемлекеттік бағдарлама негізінде жүзеге асырылуда. «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заң талабының аясында жемқорлыққа қарсы іс-әрекеттер әр салада жүзеге асырылып келеді. Сыбайлас жемқорлықпен пәрменді күресу үшін халықтың құқықтық сауатсыздығын жоятын, құқықты түсіндіру жұмысының деңгейін тереңдету мен сапасын арттыру керектігінің маңызы зор. Халық өздерінің құқықтарын, өздеріне қарсы қандай да бір құқыққа қайшы іс-әрекет жасалған жағдайда қандай іс-қимыл қолдану керектігінің нақты жолдарын толық білулері қажет.

Конституциялық тәртіпті қорғау, сыбайлас жемқорлықпен күрес аясында тиімді, бірыңғай жалпы мемлекеттік саясат жүргізу, сыбайлас жемқорлық пен оның көріністері деңгейін төмендету бүгінгі күндегі басты мақсат болып табылады. Сондықтан сыбайлас жемқорлықпен күресу барлық ҚР азаматтарының азаматтық борышы және адамгершілік міндеті деп білуі керек.

Анар ТОХТЫБАКИЕВА,
Іле аудандық сотының судьясы.

МАМАН МІНБЕРІ

ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚ ЖӘНЕ ЗАҢ ЖҮЗІНДЕГІ ЖАУАПКЕРШІЛІК

ҚЫЛМЫСТЫҚ ӘДІЛ СОТТЫҢ МАҚСАТЫ ҚОҒАМДЫ ТҰТАСТАЙ ҚОРҒАУ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. СОНДЫҚТАН, ҚЫЛМЫСТЫҚ СОТҚА ЖАТАТЫН КЕЗ КЕЛГЕН ІС-ӘРЕКЕТ ҚОҒАМДЫҚ ҚАУІПТІ ДЕП САНАЛАДЫ. АТАП АЙТҚАНДА, МҰНДАЙ ӘРЕКЕТТЕР ҚҰҚЫҚ БҰЗУШЫЛЫҚ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ.

Құқық бұзушылықтың жалпы түрі қоғамға зиян келтіретін және заңға сәйкес жазаланатын қоғамға қарсы әрекет ретінде сипатталуы мүмкін. Құқық бұзушылық – бұл әрекетке қабілетті тұлғаның құқық нормаларының ұйғарымдарына қайшы келетін, басқа тұлғаларға залал келтіретін және заң жүзінде жауапкершілікке тартылуға әкеліп соғатын қылмыстық әрекеті. Әрбір құқық бұзушылық қоғамдық, мемлекеттік немесе жеке бастың мүдделеріне залал келтіреді, қоғамдық қауіпсіздік құқық бұзушылық белгісі ретінде құқық бұзушылық жасау нәтижесінде жеке тұлғаның, қоғамның немесе мемлекеттің мүддесіне зиян келтіреді.

Құқық бұзушылықтың ең қауіпті түрі – қылмыс болып саналады. Қылмыс дегеніміз – қоғамдық қауіпті, қылмыстық заңдармен тыйым салынған, адамгершілік тұрғыдан сотталатын, айыпты деп табылған, жазаланатын, мемлекеттік конституциялық құрылысына, оның саяси және экономикалық жүйесіне, азаматтардың құқықтары мен бостандық меншігінің бекітілген түрлеріне қастандық келтіретін немесе құқықтық тәртіпті бұзатын, сондай-ақ, мемлекеттің, қоғамдық ұйымдар мен жеке тұлғалардың заңмен қорғалатын мүдделеріне зиян келтіретін іс-әрекеттер.

Қылмыс қоғамдық қаупінің жоғарғы дәрежесі және жеке тұлғаға, мемлекетке, қоғамға анағұрлым ауыр зиян келтіреді. Қылмыстар мемлекеттік және қоғамдық құрылыстың негіздеріне, азаматтардың жекеменшігіне, жеке басына және құқығына, қарулы күштер қауіпсіздігіне қастандық жасайды, әрі қылмыстық жаза шараларын қолдануға әкеп соғады. Яғни, кез келген қылмысқа қарсы лайықты заң жүзінде жауапкершіліктер белгіленген.

Заң жүзіндегі жауапкершілік заңдылық принципіне, сондай-ақ, гуманизмге, әділдік пен демократизмге негізделген және құқық бұзушылық құрамы болған жағдайда ғана мүмкін болуымен айқындалады. Атап айтқанда, құқық бұзушыға жаза тағайындау мақсатында қолданылады және оның мақсаты – құқық бұзушыны қайта тәрбиелеу (келешекте құқық бұзушылық жасаудың алдын алу) болып табылады. Бас бостандығынан айыру түріндегі жазасын өтеп немесе залалдың орнын толтырып немесе сөгіс алғаннан кейін айыпкер азаматтастарының қатарында қалады да, одан әрі өмір сүріп, жұмыс істеуін жалғастырады. Заң жүзіндегі жауапкершіліктің негіздемесі – құқық бұзушылық болып табылады.

Субъектінің тәртібі құқық бұзушылық белгілеріне жатпаса, онда бұл тұлға заң жүзіндегі жауапкершілікке жатпайды. Заң жүзіндегі жауапкершілік – бұл күрделі әлеуметтік процесс. Ол құқықтық нормалардың белгілеулерін бұзу нәтижесінде туады және құқық бұзушыға мемлекеттік мәжбүрлеу шараларын қолдану түрінде көрінеді. Заң жүзіндегі жауапкершіліктің басты мақсаттары құқық тәртіптерін қорғау және азаматтарды құқықты құрметтеу рухында тәрбиелеу деп санауға болады. Заңға және құқыққа құрметпен қарау әрбір адамның жеке наным-сенімі болып қалуы керек.

Ермек ЕГЕУБЕКОВ,
Талдықорған қалалық сотының судьясы.

ЕРЛІК САҒАТЫ

АУҒАН АРДАГЕРЛЕРІМЕН КЕЗДЕСУ

ТАЛДЫҚОРҒАНДАҒЫ ӘСКЕРИ-ТЕХНИКАЛЫҚ МЕКТЕБІНДЕ КЕҢЕС ӘСКЕРІНІҢ АУҒАНСТАН ЖЕРІНЕН ШЫҒАРЫЛҒАНЫНА 35 ЖЫЛ ТОЛУЫНА АРНАЛҒАН КУРСАНТТАРМЕН ЕРЛІК САҒАТЫ ӨТТІ.

Ерлік сағаты Қазақстан Республикасының Мемлекеттік гимнімен және Ауған соғысында қаза тапқан жауынгерлерді бір минут үнсіздікпен еске алумен басталды. Іс-шараға Ауған соғысының ардагерлері отставкадағы майор Савич Леонид Леонидович және отставкадағы сержант Бекбатыров Берік Кәрімұлы келді.

Кездесуде ардагерлер курсанттарға Ауған соғысы жайлы және оның тарихы жайлы кеңінен айтып, соғыста түскен естелік суреттерін де көрсетті.

Өз сөзінде әскери-техникалық мектебі директорының тәрбие жөніндегі орынбасары толыстағы подполковник Андрей Ворков ерлік сағатын өткізудің мақсатына тоқталды.

Шара соңында мектеп курсанттары өздерінің патриоттық әндерін жолдап ардагерлермен естелікке суретке түсті.

Жетісу гарнизонының баспасөз қызметі.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ЖОБА АЯСЫНДА

ӘБЕН ДӘУРЕНБЕКТІҢ ЖЫР ДӘУРЕНІ ҮЗІЛІП ҚАЛМАСА ЕКЕН...

Жақында Жетісу облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының басшысы Қуаныш Сүлейменовтың бастамасымен, Халық шығармашылығы орталығының ұйымдастыруымен Жетісуда «Жыр жауһары» тақырыбында еркін форматтағы жаңа әдеби жоба жарыққа шықты.

Жобаның мақсаты өңірімізде туып-өскен, бүгінде ортамызда жүрген, сондай-ақ өмірден өтіп кеткен ақындардың шығармашылығын насихаттау арқылы көзі тірі қаламгерлердің басын қосып, ынтымағын арттыру, сонымен қатар аудандарда тұратын енді ғана өлең өлкесіне қадам басқан жас ақындарды елге таныстыру.

Өткен жолы ғана Салтанат сарайында әдеби жобаның салтанатты ашылу рәсімі болды. Әр аптада бір рет өтетін поэзиялық сағаттың екінші саны қазақтың аяулы ақыны, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Панфилов ауданының Құрметті азаматы Әбен Дәуренбектің 85 жылдығына орай өткізілді.

Поэзия сағатына қонақ ретінде Әбен ақынның қаламдас інілері Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының лауреаты Әміре Әрін, Қазақстанның Құрметті журналисті, белгілі ақын Нүсіпбай Әбдірахым, Қазақстанның Еңбек сіңірген қайраткері, айтыскер ақын Айтақын Бұлғақов, «Жетісу» газетінің бас редакторы, ақын Жұматай Әміреев, журналист Ришад Тұрғанбай және Алматыдан арнайы келген жазушылар Қанат Тілеухан мен Қанат Әбілхайырлар қатысып, өз пікірлері мен естеліктерін ортаға салды. Сонымен қатар Әбен Дәуренбектің қыздары Светлана, Гүлзада, ұлы Айдын Дәуренбековтер және ақынның өзге де туыстары осы шараның төрінен табылды.

Шайырдың шығармашылығын насихаттаған әдеби кеште ақын жайлы әдемі естеліктер айтылып, ақынның жырлары оқылды. Мұнымен қатар, ақын сөзіне жазылған «Тойың тойға ұлассын», «Шопан атаға хат» сияқты елге кеңінен тараған әндер орындалып, ақын рухын асқақтатты.

Кеште Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының лауреаты Әміре Әрін: *«Әбекең қазақ әдебиетінің үлкен өкілі болып табылады, ең қымбаттысы көзінің тірісінде классик ақын ретінде бағаланды. Өзінің лирикалық мөлдір жырлары мыңдаған жүрекке үміт сыйлады»* деген тұшымды ойымен бөліссе, ақынның қызы Светлана Әбенқызы: *«Әкем жайлы айтатын болсам, өте қарапайым, бәрімізге қамқоршы болған адам. Кезінде Талдықорғанда қазақ мектептері болмаған шақта алғашқылардың бірі болып, қазақ мектептерін ашуға белсене ат салысқан. Мектеп ашылған соң да әр бір үйден қазақ сыныбына балалар жазылсын деген ниетпен көшелерді аралап, ықпал еткені әлі есімде»,* – деп тебіренді.

Студент кезімде көзін көріп, батасын алған Әбен Дәуренбектің екінші дәурені басталып келетіні көңілімді қуантты. Алайда өзінің тағдыры да қиындықпен өткен аяулы ақынның дүниеден өткеніне бірнеше жыл өтсе де оның шығармашылығы мен еңбектерін әлі дұрыс насихаттай алмай жатқанымыз өзекті өртейді. Тіпті өмірін зерттеу барысында Әбендей әдебиеттің ірі өкілінің есімін тарихи тұлғалардың тізімінен көре алмағанымыз қынжылтады....

Әбен Дәуренбектің есімі ел жадында сақталуы үшін ақын тұрған үйдің қабырғасына ескерткіш тақта орнатылып, туған елі Жаркент жерінен бастап, облыстық «Әбен оқулары» жыл сайын ұйымдастырылып тұрса деген ұсыныс ойымды осындай игілікті шаралардың өтуіне қолдау көрсетіп келетін ел ағаларына құлақдар еткім келеді.

Жангелді НЕМЕРЕБАЙ,
ҚР «Мәдениет саласының үздігі»,
Қазақстан Жазушылар одағының
Жетісу облысындағы өкілі, ақын

ШАРА

«ЖЕТІСУ – КІТАП КЕРУЕНІ» ЖОБАСЫ ЖАЛҒАСУДА

Жетісу облысының Сәкен Сейфуллин атындағы орталық кітапханасы Жетісу облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының бастамасымен қолға алынған «Жетісу – кітап керуені» жобасын Талдықорған қалалық Еңбек ресурстары және белсенді ұзақ өмір сүру орталығына кітаптарды сыйға тарту мәдени іс-шарасын өткізді.

Шараға Қазақстан Жазушылар одағының Жетісу облыстық филиалының төрағасы ақын Жангелді Немеребай, Жетісу облысының жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының басшысы Ермек Мизамбаев, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Қазақстанның еңбек сіңірген Мәдениет қайраткері Әлі Ысқабай, Қазақстан Жазушылар одағының мүшесі, Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері Әміре Әрін, Қазақстан Жазушылар және Журналистер одағының мүшесі Нүсіпбай Әбдірахым және «Jetisu» газетінің бас редакторы Жұматай Әміреев арнайы қатысып, бастамаға қолдау көрсетіп, жылы лебіздерін білдірді.

Шарада Жетісу облысының Дәнеш Рақышев атындағы филармониясының әншісі, ҚР еңбек сіңірген қайраткері Бақберген Асқарбеков «Жақсы адамдарым» әнін, Қ.Байсейітов атындағы саз колледжінің ұстазы Төлетай Серіков Жаяу мұсаның әні «Ақ сисаны» орындап, қатысушыларға көтеріңкі көңіл күй сыйлап, ән-шашуын тарту етті.

Жетісу облысы мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының бөлім басшысы Гүлмира Қалқабаева Еңбек ресурстары және белсенді ұзақ өмір сүру орталығының басшысы Әсет Оразбекұлына «Кітаптарды сыйға тарту» шарасы аясында 100 дана кітапты сыйға тартты.

Айта кетейік, «Жетісу-кітап керуені» жобасы бұған дейін Астана, Алматы қалаларында кең көлемде өткен болатын. Әрі қарай да жалғасын таппақ.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

КІТАПХАНАДА

«КІТАП – БІЗДІҢ ДОСЫМЫЗ» АТТЫ ШАРА ҰЙЫМДАСТЫРЫЛДЫ

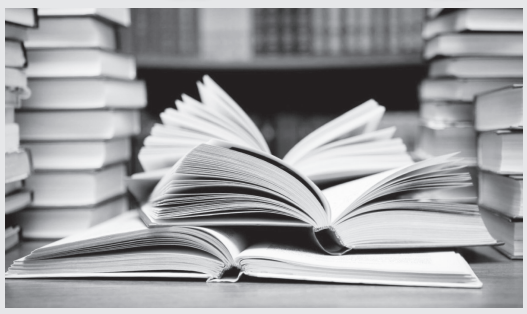

Мүмкіндігі шектеулі оқырмандардың бос уақыттарында мәдени-демалыс сыйлап, кітапханалық қызметтің барлық түрін қолдануға, қажетті ақпаратқа қол жеткізуге жәрдемдесіп, олардың да еліміздің тең құқылы азаматтары, қоғамның толыққанды мүшелері екені туралы айтып, көңіл-күйлерін көтеру мақсатында қалалық орталық балалар кітапханасының төменгі сынып оқушыларына қызмет көрсету бөлімінде «Кітап – біздің досымыз» атты экскурсия ұйымдастырылды.

Талдықорған қаласының облыстық №2 мектеп-интернатының оқушылары қатысқан шарада оқушыларға кітаптың түрлері, құрылымы, ерекшеліктері таныстырылып, кітаптың адам өміріндегі маңызы туралы жан-жақты түсіндірілді.

Шара барысында оқушылар «Ертегіші» клубының дайындаған «Құ қой» және «Теремок» қойылымдарын тамашалап, «Кім жүйрік?», «Сиқырлы доп» ойындарын ойнағаннан кейін, олардың жартысынан астамы кітапхана оқырманы болып жазылып, кітаптар алды.

Л. ДАЙРАБАЕВА,
Талдықорған қалалық орталық балалар кітапханасының кітапханашысы.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

СИТУАЦИЯ

ПЕРЕВОД ВРЕМЕНИ В КАЗАХСТАНЕ: ЧТО НУЖНО ЗНАТЬ

В НОЧЬ С 29 ФЕВРАЛЯ НА ПЕРВОЕ МАРТА В КАЗАХСТАНЕ НАЧНЕТ ДЕЙСТВОВАТЬ ЕДИНЫЙ ЧАСОВОЙ ПОЯС — UTC+5. ВСЕ, ЧТО НЕОБХОДИМО ЗНАТЬ О ПЕРЕВОДЕ ВРЕМЕНИ, — В МАТЕРИАЛЕ NUR.KZ.

В ночь с 29 февраля на первое марта в Казахстане начнет действовать единый часовой пояс — UTC+5. Все, что необходимо знать о переводе времени, — в материале NUR.KZ.

Соответствующее постановление было подписано правительством еще в январе 2024 года. Как сообщили в Комитете техрегулирования и метрологии МТИ РК, решение было принято в связи с многочисленными обращениями граждан и общественных организаций.

Кроме того, идею поддержало и научное сообщество. Эксперты уверены: нынешнее разделение часовых поясов не соответствует естественному солнечному времени. А это, в свою очередь, неблагоприятно влияет на биологические ритмы и здоровье человека.

Так, произвести перевод времени на час назад необходимо будет жителям Астаны, Алматы, Шымкента, Акмолинской, Алматинской, Жамбылской, Карагандинской, Костанайской, Павлодарской, Северо-Казахстанской, Туркестанской, Восточно-Казахстанской областей, а также областей Абай, Жетісу и Ұлытау.

Единый часовой пояс и отрасли жизнеобеспечения

23 февраля Минцифры Казахстана сообщило о проводимой подготовке к переходу на единое время. Так, первым делом о переводе были извещены международные организации IANA (Администрация адресного пространства интернет) МСЭ, РСС, ICANN, IETF, IESG.

Вместе с этим, их попросили обновить информацию в общедоступной базе данных часовых поясов (timezonedatabase) для нашей страны. Граждан же призвали активировать соответствующие обновления на операционных системах (например, Android и IOS).

Помимо этого, согласно приказу министра все операторы связи должны подготовить необходимые настройки своих информсистем, техническую инфраструктуру для стабильности связи и предотвращения случаев двойного списания оплаты тарифа, а также принять меры по уведомлению пользователей.

Авиакомпании также обратились к гражданам и напомнили о переносе времени вылета. В частности, изменения коснутся рейсов с первого по 31 марта. Сообщения о соответствующих корректировках будут отправлены пассажирам через SMS-уведомления и посредством электронной почты.

Кроме того, с 29 февраля по второе марта в Казахстане будет открыта горячая линия на базе оперативного штаба АО «Авиационная администрация Казахстана» по вопросам изменения времени вылетов и прилетов. Работать она будет по номерам +7 7172 798214, +7 7172 798213.

Без внимания не остались и предприниматели. Так, Комитет государственных доходов напомнил о переводе времени на кассовых аппаратах: автоматически перенастройка произойдет на аппаратно-программных комплексах.

«Железные» контрольно-кассовые машины придется настраивать самостоятельно в ночь с 29 на первое марта. Соответствующие инструкции ведомство разместило на официальных аккаунтах Комитета.

Рекомендации Минцифры

Между тем в Министерстве цифрового развития Казахстана порекомендовали пользователям обновить программное обеспечение до последней версии на смартфонах, если это еще не сделано.

«При наличии автоматического обновления, включенного автоматического определения времени в настройках и подключения к интернету время поменяется автоматически, если нет — необходимо поменять вручную», — сообщили в пресс-службе ведомства.

Так, гражданам посоветовали проверить подключение к интернету на телефоне, подключить в настройках автоматическое обновление времени и перезагрузить устройство. Синхронизировать время также в настройках можно и для пользователей Windows и macOS.

В случае же возникновения проблемы на выбор предлагается несколько способов решения проблемы: попробовать переключиться на другую сетевую службу времени, проверить настройку часового пояса, сбросить настройки сети или обратиться в службу поддержки.

Сбои в работе

Между тем казахстанцев предупреждают: перенастройка часов может вызвать временные перебои со связью и рядом сервисов из-за технических работ. В частности, о возможном ограничении сервисов с 23:00 29 февраля до 06:00 первого марта сообщила компания Activ.

«Обращаем внимание, что на дополнительные сервисы могут влиять технические работы по изменению часового пояса, проводимые партнерами, такими как банки, госсервисы и прочее.

Во избежание возможных ограничений вследствие технических работ в связи с переходом на новый часовой пояс UTC +5 рекомендуем произвести оплату по тарифу заранее — до 29 февраля текущего года», - говорится в сообщении пресс-службы компании.

Временно недоступным окажется и сайт «Электронного правительства» eGov.kz, в том числе мобильное приложение eGovmobile, единая нотариальная информационная система «Е-нотариат», единая информационная система «Техосмотр», сервис электронных обращений e-Otinish и другие информационные системы, государственные базы данных, сопровождаемых АО «Национальные информационные технологии».

Связано это с техническими работами, которые будут проводиться с 22:00 29 февраля до 02:0 первого марта.

С 00:00 до 05:00 возможны кратковременные прерывания работы и некоторых сервисов Tele2, о чем в компании также сообщили корреспонденту NUR.KZ. Оператор напомнил о том, что система самостоятельно сменит данные о часовом поясе, однако, чтобы время сменилось на мобильных устройствах, необходимо будет проверить настройки и перезагрузить смартфон.

Об аналогичном сообщили и в Beeline, правда здесь ограничения будут действовать с 21:00 29 февраля до 09:00 первого марта. И там, и там заявили, что примут все возможные меры для минимизации влияния смены часового пояса на работу систем.

Тем не менее проблемы могут возникнуть со следующими сервисами: проверка и пополнение баланса; смена или изменение наполнения тарифного плана; отключение и подключение услуг; активация новых SIM-карт, перенос номера из сети одного оператора к другому, регистрация, перерегистрация и разблокировка номера; все виды оплат и покупок с баланса; короткие команды, в том числе *102# и *802#; голосовой робот в call-центре и чат-бот на сайте beeline.kz, в приложении «Мой Beeline», в Telegram и другие.

Отразится ли смена времени на школах и работе

В то же время возник вопрос: повлияет ли смена часовых поясов на время учебы в школах? Здесь право пересмотреть час начала занятий глава Минпросвещения Казахстана оставил за акиматами.

«Можно, например, чтобы школы, которые в 08:00 начинали занятия, теперь начинали уроки в 08:30, и так далее. Возможно автономное принятие решений каждой организацией и акиматами», — заявил министр просвещения ГаниБейсембаев.

При этом глава ведомства добавил, что таких заявок в министерство пока не поступало.

Еще одним немаловажным вопросом стал момент с оплатой труда за лишний трудовой час специалистов, работающих в ночную смену. Как отметили в Минтруда, регулироваться данная проблема будет в соответствии с Трудовым кодексом. В частности, согласно статье 110, оплата должна производится за фактическое время работы, в повышенном размере.

«Согласно статье 110 Кодекса, каждый час работы в ночное время оплачивается в повышенном размере согласно условиям трудового или коллективного договоров и (или) акта работодателя, но не ниже, чем в полуторном размере исходя из дневной (часовой) ставки работника», — пояснили в ведомстве.

Кроме того, если отработанное сотрудником время превысит месячную норму рабочих часов — 40 часов, то работодатель должен будет оплатить часы сверхурочной работы в полуторном размере в соответствии со статьей 77 Трудового кодекса РК, добавили в Минтруда.

Что говорят эксперты

Несмотря на согласие ученых, мнение экспертов по поводу перехода на единый часовой пояс все же разделились.

Одни утверждают: установление единого времени устранит временные барьеры между жителями разных регионов, улучшит координацию транспортных и других коммуникаций, благоприятно скажется на ведении бизнеса, взаимодействии государственных органов и экстренных служб.

Другие же придерживаются менее благоприятных прогнозов. К примеру, как ранее рассказал эксперт в области энергетики АсетНаурызбаев, из-за перевода времени казахстанцы начнут тратить больше электричества.

«Большая часть страны попадет в период времени, когда разойдется естественное освещение и рабочий ритм. Люди будут вынуждены жечь электроэнергию, чтобы было светло. Большую часть времени придется сидеть в темноте. Например, находясь в офисе, на час раньше придется включать свет и тратить электроэнергию», - отмечает АсетНаурызбаев.

Перенастройка времени может вызвать и некоторый дискомфорт у людей, сообщил доцент кафедры патофизиологии КазНМУ имени АсфендиароваБауржанКасенов. Процедура может сбить циркадный ритм организма, вызвать сонливость и стресс. Последнее может плохо отразиться на людей с заболеваниями сердца и сосудов.

«В этот период обязательно нужно следить за давлением. Измерять его утром и в течение дня. Если увидели ухудшение состояния, то принимать меры, вплоть до обращения в поликлинику или в “скорую” в зависимости от того, насколько тяжелое состояние», - рекомендовал доцент.

Эту фазу необходимо будет просто перетерпеть. Эксперт отмечает: циркадная перестройка занимает около 10 дней, главное – настроить график и высыпаться.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ТАРАЗЫ

ЖАРЫС КҮНДЕЛІГІ

2022 ЖЫЛДЫҢ МАУСЫМ АЙЫНАН БЕРІ «АСТАНА» БАСКЕТБОЛ КЛУБЫНЫҢ БАС БАПКЕРІ ҚЫЗМЕТІН АТҚАРҒАН ОЛЕГ КИСЕЛЕВ ӨЗ ОРНЫН БОСАТТЫ. ОНЫҢ ОРНЫНА ФОТИОС ТАКИАНОС КЕЛДІ.

55 жастағы грекиялық маман 1994 жылы ПАОК-пен бірге Корач кубогін олжалады. 2004 жылдан бері жаттықтырушылық қызметте. Сол кезден бері өз елінде, Қатар, Кипр және Косовода еңбек етті. 2021/22 жылғы маусымда Такианос Грекияның ең білікті бапкері деп танылды.

Филиппиннің Нью-Кларк Сити қаласында су спортынан үш жас ерекшелігі бойынша шымылдығы түрілген Азия чемпионатында Қазақстанның 21 спортшысы өнер көрсетіп жатыр. Жарыстың алғашқы күні жерлестеріміз бірнеше жүлдеге қол жеткізді. Атап айтсақ, Аделаида Пчелинцева, Ксения Игнатов және Егор Попов сынды жүзушілер жеңімпаз атанды. Сол спорт түрін серік еткен Диана Тасжанова және синхронды секірушілердің Диана Жұмағұлова мен Анабелла Кочкина жұбы күміспен күптелді.

Ел арасында «Спорт Оскары» деген атауға ие болған «Laureus World Sports Awards» жүлдесінен үміткерлердің есімдері белгілі болды. Қазіргі кезде дуалы ауызды мамандардың өздері «Жыл спортшысы» аталымында кімнің озатынын дөп басып айта алмай отыр. Өйткені алты үміткердің барлығы да – кіл мықтылар. Олар – футболшы Лионель Месси (Аргентина) мен Эрлинг Холанд (Норвегия), «Формула 1» додасының үш дүркін жеңімпазы Макс Ферстаппен (Нидерланд), сырықпен секіруші Арман Дюплантис (Швеция), теннисші Новак Джокович (Сербия) және желаяқ Ноа Лайлс. Әйелдер арасында бұл атақ аяқдоп шебері Айтана Бонмати (Испания), теннистен әлемнің бірінші ракеткасы Ига Швёнтек (Польша), тау шаңғышысы Микаэла Шиффрин (АҚШ) мен Шерика Джексон (Ямайка), Фейт Кипьегон (Кения) және Ша'Карри Ричардсон (АҚШ) сынды жеңіл атлеттердің біріне бұйырады. Аталған жүлдені табыс ету рәсімі 24 сәуірде Мадридте өтеді.

Әзербайжанның бас шаһары Бакуде өткен батутта секіруден Әлем кубогінің кезеңдік бәсекесінде Данил Мұсабаев пен Пірмаммад Әлиев жұбы күміс медальді мойнына ілді. Бас жүлде Қытай спортшыларына бұйырса, АҚШ өкілдері қолаға қол созды.

Құрлықтық хоккей лигасындағы (ҚХЛ) соңғы кездесуінде «Барыс Новосібірдің «Сибирь» клубын 1:0 есебімен қапы қалдырды. Жалғыз голдың авторы – Аркадий Шестаков (27-минут). Бірақ бұл жеңіске жанкүйерлердің көңілі толмады. Себебі 68 ойында небәрі 50 ұпай жиған жерлестеріміз тұрақты біріншіліктің жарыс кестесінде 22-орында қалып қойды. Артымызда – Подольскінің «Витьязы» ғана. Соның салдарынан олар плейофф сайыстарына қатысып, Гагарин кубогі үшін таласу мүмкіндігінен айырылды. Бұл – «Барыстың» ҚХЛ-дағы ең сәтсіз маусымы.

Азия кубогінің іріктеу турнирінде Қазақстан баскетболшылары сырт алаңда Қатар құрамасымен күш сынасты. Өте шиеленісті өткен кездесу 73:68 (12:19, 25:14, 13:15, 18:25) есебімен жерлестеріміздің пайдасына шешілді. Бұл – Евгений Овсяников жаттықтыратын команданың осы жарыстағы екінші жеңісі. Бұған дейін Үндістанды ұтқан еді. Осы табысы арқылы олар Иран құрамасымен бірге бірінші және екінші орындарды өзара бөлісіп тұр.

ДЗЮДО

ҚАНЖЫҒАДА - ҚОС ҚОЛА

ПОЛЬШАНЫҢ АСТАНАСЫ ВАРШАВАДА ЕУРОПА КУБОГІ ӨЗ МӘРЕСІНЕ ЖЕТТІ. БҰЛ ЖАРЫСТЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЗЮДОШЫЛАРЫ ҚОС ҚОЛА МЕДАЛЬМЕН ҚОРЫТЫНДЫЛАДЫ.

60 кг салмақ дәрежесінде күрескен Шерзод Давлатовтың тек франциялық Максим Мерлине әлі жетпеді. Өзге қарсыластарының барлығынан басым түскен ол команданың қоржынына алғашқы жүлдені салды. Жұбаныш белдесуінде отандасымыз Францияның тағы бір өкілі Винсент Лимардың аяғын көктен келтірсе, үшінші орын үшін тартыста грузиялық Тома Гелашвилиді тізе бүктірді. Әйелдер арасында аса ауыр салмақта белдескен Мәдина Парагулгова дәл сол межеден көрінді.

Варшавада Ердәулет Бозша (66 кг) пен Айбек Серікбаевтың да (+100 кг) жеңіс тұғырына көтерілуге жақсы мүмкіндіктері болды. Алайда олар қола медаль үшін бәсекеде ұтылып, бесінші орынды қанағат тұтты.

ЖҮЗУ

АЛТЫННАН АЛҚА ТАҚТЫ

Су спорты түрлерінен Филиппиннің Нью-Кларк-Сити қаласында өтіп жатқан XI Азия чемпионатында Қазақстанның екі спортшысы жеңімпаз атанып, алтыннан алқа тақты.

Атап айтқанда, әйелдер арасында А тобында Аделаида Пчелинцева 50 метрге брасс әдісімен жүзуден 31.40 (Азия рекорды) көрсеткішімен озды.

Дәл осындай қашықтықта аталған әдіспен жүзу бойынша ерлер арасында В тобында Арсен Қожахметов 28.26 (Азия рекорды) көрсеткішімен үздік атанды.

XI АЗИЯ ЧЕМПИОНАТЫ

СУ СПОРТЫ ТҮРЛЕРІНЕН НЬЮ-КЛАРК-СИТИ (ФИЛИППИН) ҚАЛАСЫНДА XI АЗИЯ ЧЕМПИОНАТЫНЫҢ БІРІНШІ КҮНІНДЕ ЖҮЗУ ЖӘНЕ СУҒА СЕКІРУ САЙЫСТАРЫ БОЙЫНША ЖЕҢІМПАЗДАР АНЫҚТАЛДЫ.

ҚОРЖЫНДА – 11 МЕДАЛЬ

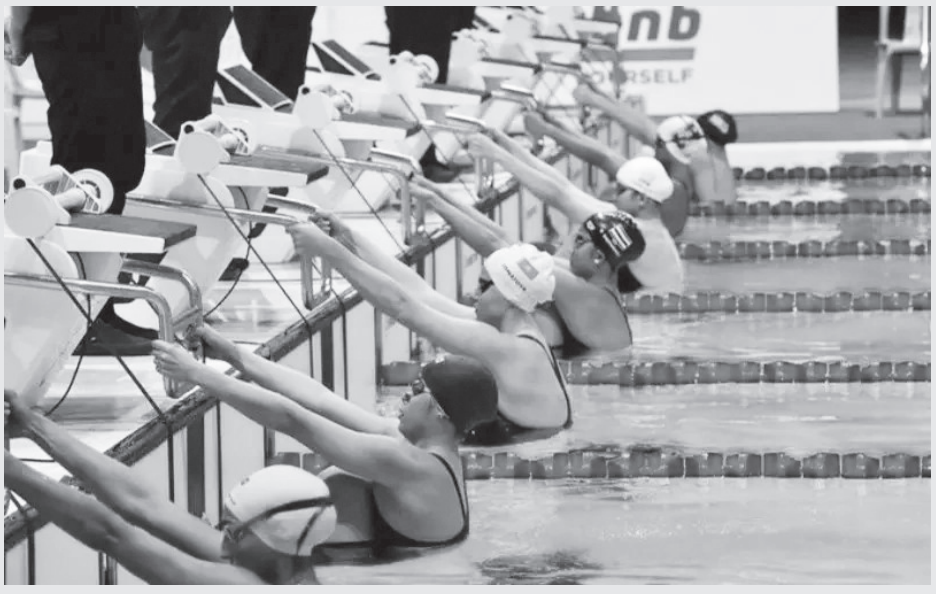

Азия додасында 3 жас ерекшелігі бойынша жүлделер сарапқа салынады: А тобы (18 жастан және жоғары), В тобы (15-17 жас), С тобы (14 жас және кіші).

Жүзу, А тобы:

Аделаида Пчелинцева, 100 метрге брасс әдісімен жүзу – алтын;

Ксения Игнатова, 50 метрге шалқалай жүзу – алтын;

Диана Тасжанова, 200 метрге еркін әдіспен жүзу – күміс, 800 метрге еркін жүзу – қола;

Әйелдер құрамасы (Аделаида Пчелинцева, Диана Тасжанова, Ксения Игнатова, Софья Сподаренко), эстафета 4х100 метрге еркін әдіспен жүзу – күміс.

Жүзу, В тобы:

Егор Попов, 50 метрге шалқалай жүзу – алтын;

Арсен Қожахметов, 100 м брасс – күміс;

София Абубакирова, 200 м кешенді жүзу – күміс, 50 м шалқалай жүзу – қола.

Ерлер құрамасы (Егор Попов, Егор Василенко, Алексей Крученко, Данил Черепанов), эстафета 4х100 метрге еркін әдіспен жүзу – күміс.

Суға секіру, А тобы:

Диана Жұмағұлова, Анабелла Кочкина, 3 метрлік тұғырдан синхронды секіру – күміс.

Жүзу жарысы 29 ақпанда, суға секіру сайысы 1 наурыз күні аяқталады.

2-6 наурыз аралығында көркем жүзу, наурыздың 3-9 аралығында су добынан жүлделер сарапқа салынады.

Материалдар egemen.kz. сайтынан алынды.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел. : 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau.offset@mail. ru, www. alatau. kz@mail. ru

ПРЕМЬЕРА

«ҚАЗАҚТЫҢ ТОЙЫ БІТПЕСІН» ҚОЙЫЛЫМЫ ХАҚЫНДА...

БИКЕН РИМОВА АТЫНДАҒЫ ТАЛДЫҚОРҒАН ДРАМА ТЕАТРЫ ТАҒЫ БІР ПРЕМЬЕРАМЕН ТОЛЫҚТЫ. «БҰЛ ӘН БҰРЫНҒЫ ӘННЕН ӨЗГЕРЕК» ДЕМЕКШІ, ДРАМАТУРГ ЖӘНІБЕК ӘЛІКЕННІҢ ШЫҒАРМАСЫ БОЙЫНША ҚОЙЫЛҒАН ПЬЕСА ДА ӨЗГЕШЕЛІГІМЕН КӨПТІҢ КӨҢІЛІНЕН ШЫҚТЫ.

Премьера алдында театр директоры Ерлік Жуасбек, театрдың көркемдік жетекшісі, режиссер Данияр Базарқұлов, драматург Әлікен Жәнібек, қоюшы-суретші Александра Рычкова, жарықтандыру бойынша суретші Арсений Макаровтардың қаты-суымен баспасөз мәслихаты өтіп, қойылым туралы тұшымды ойлар ортаға салынды.

Спектакльдің қоюшы режиссері Данияр Базарқұловтың айтуынша, драматург Жәнібек Әлікеннің «Күйеу бала» қойылымының атауы қазақтың тойы бітпесін дегенді алға тартып «Қазақтың тойы бітпесін» деп өзгертілген.

«Бұл спектакль оқиғалар туралы емес, қазіргі күндегі адамдардың басынан өткен проблеманы, отбасылық мәселелерді тілге тиек етеді. Яғни, рухани құндылық туралы, қазақ қызының шетелдікке тұрмысқа шығуы сөз болады. Мұндай жағдайда біз қызымыздан қол үзіп қана емес, тұтас ұлттан айрыламыз. Драмада осы жайт айтылады. Сондай-ақ мұнда ұлы қазақ даласындағы қандас бауырлардың да жайы қозғалады. Қойылымда біз – еліміз, жеріміз, жалпы әлем игілігі үшін еңбек ету керектігіне шақырамыз. Мұның мағыналық идеясы – қазақ рухын ояту, бірлікке шақыру болып табылады», – дейді режиссер.

Бұдан соң сөз тізгінін жалғаған драматург Жәнібек Әлікен ойын былайша өрбітті.

«Драматург деген көп қыз өсіріп отырған әке секілді ғой. Қандай жар таңдайды, оң жақта отырып қала ма деп алаңдайсың. Ал жақсы режиссерін тапқан пьесаң – күйеуде жолы болған әйел сықылды ғой. Сол қырынан алғанда Құдайға шүкіршілік етемін. Себебі менің «қыздарым» жақсы орынға, текті жерге барды деп санаймын. Данияр Базарқұловты бұрыннан жақсы білемін. Оның жасаған барлық жұмысымен де етене таныспын. Сондықтан, сөзімде «текті орынға келді» деп айтқанымдай, пьесаны көрмесем де ішімде сондай бір сезім болып отыр. «Күйеу бала» деп жазған шығармамның атауы «Қазақтың тойы бітпесін» деп өзгеруі де өзіме қызық болып тұр. Осы қызықты дүниені өздеріңізбен бірге тамашалау да мен үшін үлкен бақыт деп есептеймін».

Қоғамда орын алған аралас неке тақырыбын негіз еткен қойылымда ауылдағы ағайынның бұл мәселедегі қарсылығы сөз болады. Сонымен қатар автор жас ұрпақ тәрбиесі, ұлттық құндылықтар, ауылдың азып-тозуы, шетелден қоныс аударған қандастар тағдыры, экономикалық мәселелер сынды өзекті тақырыптарды қозғайды.

Шынында да қазақ халқы ежелден-ақ тектілікті, қан тазалығын тәрбиенің негізі деп білді. Алайда өзге ұлттың жігітінен қолдау мен махаббат іздеген қазақ қыздарының шетелдіктердің пайдасына таңдау жасауы, олармен некеге тұрып, басқа мәдениетке ыдырап кетуі – бүгінгі қоғамның шынайы келбетінің көрінісі болып отыр...

Премьера барлық көрерменге терең ой, эмоционалды әсер қалдырды. Әсіресе, қойылымдағы жарқын, ерекше клоундық костюмдердегі әртістердің ойыны спектакльді көрігін одан әрі қыздыра түскендей. Мұнан өзге сахналық безендіру, қоюшы-суретші А.Рычкованың, сондай-ақ жарықтандырушы-суретші А.Макаровтың жұмыстары драманың идеясы мен мәнін толық жеткізетіндей әдемі көрініс тапты.

Жақсы қойылымдар ұсынып келетін театр ұжымына респект!

Іңкәр НҮСІП,
М. Арын атындағы №24 мектеп-лицейінің
11 сынып оқушысы.

МЕРЕКЕ

АЛҒЫС АЙТУ – АСЫЛ ҚАСИЕТ

1 наурыз – елімізде жалпы халықтық мереке – Алғыс айту күні. Бұл күні қазақстандықтар бір-біріне құрмет көрсетіп, ризашылық білдіреді. Шуақты көктемнің алғашқы күнімен тұспа-тұс келетін мерекеде Қазақстандағы өзге этнос өкілдері қиын-қыстау кезеңде құшақ жая қарсы алған кеңпейіл де қонақжай қазақ халқына алғыс айтады.

Қазақстан халқы бұл мейрамды алғаш рет 2016 жылдың 14 қаңтарында Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев Қазақстан халқы ассамблеясының құрылған күнін, яғни 1 наурызды Алғыс айту күні етіп жариялады. Міне, осы күннен бастап жыл сайын мереке ретінде өткізіліп келеді. Алғыс айту мерекесі күні туралы Қазақстанның Тұңғыш Президенті : *«Қазақстан халқы ассамблеясы құрылған күн, яғни 1 наурызды жыл сайын барлық этностың бір-біріне және мейірбандық танытып, ол адамдарды өз туғанындай қабылдаған қазақтарға Алғыс айту күні ретінде атап өту әділетті болар еді. Бұл күн бізді бұрынғыдан да гөрі жақындастыра түспек. Бұл күн мейірімділіктің, бүкіл қазақстандықтардың бір-біріне деген достығы мен махаббатының жарқын мерекесі бола алар еді»*, – деген болатын.

Алғыс айту – адамдар арасындағы сенімді, сыйластықты арттыратын құрал. Адамның жан дүниесін тазартатын, жүрегін жұмсартатын, мейірімін оятатын сауапты іс. Әсіресе бір мүддеге негізделген, бір құндылықты бөліскен, бір мекенді ортақ Отан еткен адамдар арасындағы алғыс пен сыйластық қоғамның рухани тыныштығына, бауырмалдыққа жетелеп, Алланың ризашылығына қауыштыратын амал. Сондықтан айналамызға алғыспен қарау, басымызға келетін көптеген қарғыстан құтылудың жолы екенін естен шығармағанымыз дұрыс.

Материал Ihsan.kz сайтынан алынды.

Алматы облысы, Қарасай ауданы, Қаскелен қаласы, Абылайхан көшесі, 213 үй мекен-жайында орналасқан «Қарасай ауданының құрылыс, сәулет және қалақұрылысы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің (БСН_060140012512) құрамынан бөліну жолымен «Қарасай ауданының құрылыс бөлімі» мемлекеттік мекемесі мен «Қарасай ауданының сәулет және қала құрылысы бөлімі» мемлекеттік мекемесі қайта құрылатыны туралы хабарлайды.

Шағымдар хабарландыру жарияланған күннен бастап тиісті заң талаптарына сәйкес мына мекен-жай бойынша қабылданады: Алматы облысы, Қарасай ауданы, Қаскелен қаласы, Абылайхан көшесі, 213 үй.

Байланыс телефондары: 8727(371-49-11).

Государственное учреждение «Отдел строительства, архитектуры и градостроительства Карасайского района» (БИН 060140012512) расположенное по адресу: Алматинская область, Карасайский район, город Каскелен улица Абылайхана, дом 213, сообщает о реорганизации путем разделения государственного учреждения «Отдел строительства Карасайского района» и государственного учреждения «Отдел архитектуры и градостроительства Карасайского района».

Жалобы принимаются со дня публикации объявления в соответствии с требованиями соответствующего закона по адресу: Алматинская область, Карасайский район, город Каскелен, улица Абылайхана, дом 213.

Контактные телефоны: 8727(371-49-11).

КӨҢІЛ АЙТУ

«Офсет» баспаханасы мен «Алатау» қоғамдық-саяси газетінің ұжымы белгілі журналист, әріптесіміз Болат Абағанға **әпкесі Ғалия Қабдешқызының** қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып көңіл айтады.

Құрылтайшы "АЛМАТЫ-БОЛАШАҚ" АҚ

Баспахана директоры Бақберген ТҮКІБАЕВ

Бас редактор Айтақын БҰЛҒАҚОВ

Редакция алқасы:
Сарби ӘЙТЕНОВА – редактордың орынбасары
Зарина БЫЖЫБЕК – тілші
Гүлнұр БАЙМҰХАН – тілші

Кезекші редактор: З. БЫЖЫБЕК.

Алатау

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.

Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Офсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42;
E-mail: alatau.offset@mail. ru, www.alatau.kz@mail. ru
Сайты: alatau_gazeti
Газет 07.08.2000 жылдан бастап қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет - жұма күні шығады.

Таралымы 2700
Тапсырыс № 287
Индекс 15534